

INSTRUCȚIUNI nr. 114 din 22 iulie 2013 privind răspunderea materială a personalului pentru pagubele produse Ministerului Afacerilor Interne

Având în vedere dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999,

pentru executarea în mod unitar, în Ministerul Afacerilor Interne, a dispozițiilor legale privind răspunderea materială a personalului propriu și evaluarea pagubelor produse acestui minister, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul afacerilor interne emite următoarele Instrucțiuni

PARTEA 1⁰:

Art. 1

Prezentele instrucțiuni au ca obiect aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999, denumită în continuare ordonanță, în Ministerul Afacerilor Interne.

PARTEA 1: Ordonanță

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

Militarii sunt obligați să apere patrimoniul forțelor armate ale României.

PARTEA 1¹: Instrucțiuni

Art. 2

Patrimoniul Ministerului Afacerilor Interne, denumit în continuare M.A.I., reprezintă totalitatea activelor corporale și necorporale, activelor financiare, disponibilităților bănești aflate în administrare, folosință, gestiune, conservare sau în păstrare, chiar și temporară, indiferent de modul de dobândire și locul unde se află, precum și totalitatea drepturilor și obligațiilor acestui minister, constituite conform legii și reflectate în expresie bănească.

PARTEA 2: Ordonanță

Art. 7

Prin termenul militari în sensul prezentei ordonanțe se înțelege: militarii în termen, militari cu termen redus, rezerviști concentrați sau mobilizați, elevi și studenți ai instituțiilor militare de învățământ, militari angajați pe bază de contract și cadre militare.

Art. 9

Prevederile prezentei ordonanțe se aplică și militarilor aflați în misiune în afara granițelor țării, precum și salariaților civili din structura instituțiilor publice prevăzute la art. 2.

PARTEA 2¹: Instrucțiuni

Art. 3

(1) Prevederile prezentelor instrucțiuni se aplică polițiștilor-funcționari publici cu statut special, cadrelor militare în activitate, soldaților și gradaților profesioniști, personalului contractual, precum și elevilor și studenților înmatriculați în instituțiile de învățământ proprii.

(2) Pentru scopurile prezentei instrucțiuni, categoria "salariați civili" prevăzută de ordonanță cuprinde polițiștii și personalul contractual.

PARTEA 3: Ordonanță

Art. 2

Răspunderea materială este angajată, în condițiile prezentei ordonanțe, pentru pagubele în legătură cu formarea, administrarea și gestionarea resurselor financiare și materiale, provocate de militari din vina acestora și în legătură cu îndeplinirea serviciului militar sau a atribuțiilor de serviciu în cadrul Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Telecomunicații Speciale și Ministerului Justiției.

PARTEA 3¹: Instrucțiuni

Art. 4

Producerea de pagube M.A.I. atrage răspunderea materială a celor în cauză și creează obligația de reparare a pagubei produse printr-o faptă săvârșită cu vinovăție și în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Art. 5

Răspunderea materială se stabilește independent de răspunderea disciplinară, administrativă sau penală a celor care aduc prejudicii M.A.I.

Art. 6

(1) Prin pagubă adusă M.A.I. se înțelege orice diminuare a elementelor patrimoniale de activ și orice majorare a elementelor patrimoniale de natura datoriilor, intervenită ca urmare a nerespectării prevederilor legale.

(2) Constituie pagube, în sensul prezentelor instrucțiuni, contravaloarea:

- a) bunurilor materiale, mijloacelor bănești sau a altor valori constatate lipsă;
- b) bunurilor materiale consumate peste normele legale de consum (norme specifice);
- c) motoresurselor consumate în alte scopuri decât cele aprobate prin norme, a normelor de parcurs sau a orelor de funcționare nerealizate între două reparații, stabilite prin dispozițiile legale în vigoare;
- d) uzurii bunurilor materiale date spre folosință temporară, fără temei legal, personalului sau altor persoane fizice din cadrul sau din afara M.A.I. ori unor persoane juridice;
- e) bunurilor aparținând M.A.I., schimbate cu altele aparținând terților, în alte condiții decât cele legal stabilite și aprobate;
- f) bunurilor materiale de orice fel, a căror lipsă sau pierdere s-a produs pe timpul transportului, manipulării, transformării, depozitării și conservării, care nu se încadrează în cotele de scăzământ normale, legal stabilite;
- g) bunurilor materiale, mijloacelor bănești sau altor valori, scăzute din evidență ori trecute în cheltuieli, dacă aceste operațiuni nu sunt justificate cu acte legale sau când actele justificative au fost pierdute și nu mai pot fi reconstituite

conform dispozițiilor legale în vigoare;

h) bunurilor materiale distruse, degradate sau uzate prematur;

i) cotei-părți din cheltuielile de școlarizare suportate de M.A.I., în cazul elevilor și studenților instituțiilor de învățământ ori în cazul personalului trimis la cursuri de pregătire sau perfecționare, în țară și în străinătate, care nu au respectat contractul-angajament;

j) reparațiilor pentru punerea în funcțiune a bunurilor materiale degradate, deteriorate sau uzate prematur, datorate neglijenței, abuzului ori altor cauze imputabile.

(3) Constituie pagube și:

a) sumele plătite peste drepturile stabilite de actele normative în vigoare;

b) despăgubirile, dobânzile, locațiile, amenzile, penalizările, majorările de întârziere etc., plătite de M.A.I., din vina personalului;

c) mijloacele bănești și alte valori, precum și bunurile materiale sau produsele însușite ori folosite în interes personal sau al terțelor persoane;

d) cheltuielile ce nu mai pot fi recuperate de la executantul lucrării, efectuate cu remedierea deficiențelor, refacerea lucrărilor, repararea degradărilor sau depreciilor, precum și a celor efectuate ca urmare a nerespectării normelor de executare a lor;

e) orice altă diminuare a valorii activelor, precum și a creanțelor înregistrate în contabilitatea instituției, intervenită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale în vigoare;

f) orice majorare a datoriilor înregistrate în contabilitatea instituției, intervenită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale în vigoare;

g) franșiza suportată de unitate în cadrul unui contract de asigurare tip CASCO cu ocazia producerii riscului asigurat.

Art. 7

(1) Răspunderea materială a personalului se poate stabili numai dacă sunt întrunite, cumulativ, următoarele condiții:

a) există un prejudiciu:

1. material - are un conținut economic, adică poate fi exprimat și reparat în bani sau în natură, după caz;

2. efectiv - nu cuprinde și foloasele nerealizate;

3. direct - a fost cauzat unității nemijlocit de personalul care l-a produs sau indirect - în cazurile în care răspunderea materială se stabilește în subsidiar;

4. real - la calcularea lui se are în vedere gradul real de uzură a bunului;

5. cert - are o întindere precis determinată în expresie valorică;

6. actual - existența sa este constatată neîndoielnic și nu a intervenit prescripția dreptului la acțiune pentru recuperarea lui;

b) există o faptă cu caracter ilicit săvârșită de personalul M.A.I. cu încălcarea dispozițiilor legale în vigoare ori prin neexecutarea obligațiilor de serviciu care îi revin din statute, regulamente sau, după caz, fișa postului, constând într-o:

1. acțiune (faptă comisivă) - atunci când personalul săvârșește acte pe care, potrivit legii sau obligațiilor de serviciu, nu avea dreptul să le efectueze; sau

2. inacțiune (faptă omisivă) - atunci când personalul nu săvârșește acele acte pe care era obligat să le efectueze; sau

c) încălcarea dispozițiilor legale ori neexecutarea obligațiilor de serviciu s-a produs cu vinovăție, adică:

(i) cu intenție - atunci când personalul a urmărit ori a acceptat producerea faptei ilicite care a determinat prejudiciul; sau

(ii) din culpă - atunci când fapta s-a săvârșit prin imprudență sau din neglijență;

d) între fapta cu caracter ilicit și paguba materială produsă există un raport de cauzalitate, adică paguba s-a produs nemijlocit (direct) ca urmare a faptei ilicite a personalului M.A.I.;

e) cel vinovat s-a aflat în raporturi de muncă/de serviciu cu M.A.I. ori cu structurile din cadrul/subordinea/coordonarea acestuia, în momentul în care s-a produs paguba.

(2) Răspunderea materială nu poate fi stabilită pentru pagube îndoielnice, ipotetice sau eventuale.

Art. 8

Pentru obligarea la restituirea sumelor încasate fără drept, a contravalorii bunurilor ori serviciilor nedatorate se cere întrunirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) există un prejudiciu material, efectiv, direct, real, cert și actual;

b) beneficiarii de sume, bunuri sau servicii nedatorate s-au aflat în raporturi de muncă/de serviciu cu M.A.I. în momentul în care au beneficiat de ele.

Art. 9

(1) În situația în care personalul M.A.I. a încasat sume ori a primit bunuri necuvenite sau i-au fost prestate servicii la care nu era îndreptățit, acestuia trebuie să i se dovedească acest fapt, fără a mai fi necesară îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 8.

(2) Lipsurile de bunuri materiale, mijloace bănești și alte valori nu se prezumă. Dovada lipsurilor ce constituie pagube imputabile trebuie făcută cu mijloace legale de probă, cum sunt: documentele și operațiunile de evidență, documentele de inventariere, actele de constatare și procesele-verbale etc.

Art. 10

La stabilirea răspunderii materiale se va ține seama de actele normative în vigoare:

a) la data producerii pagubelor - atunci când se apreciază caracterul ilicit al faptei care le-a cauzat (nerespectarea sau aplicarea greșită a dispozițiilor legale);

b) la data constatării pagubelor - în ceea ce privește prețurile ce se iau ca bază pentru evaluarea lor;

c) la data executării cercetării administrative - în privința regulilor de procedură.

PARTEA 4: Ordonanță

Art. 3

Militarii răspund material, indiferent dacă, după producerea pagubei, mai au sau nu calitatea de militar.

Art. 4

Răspunderea materială este angajată atât pentru militarii care au fost însărcinați legal cu atribuții privind formarea, administrarea și gestionarea resurselor financiare și materiale, cât și pentru cei care le-au îndeplinit numai în fapt.

PARTEA 4¹: Instrucțiuni

Art. 11

(1) Personalul M.A.I. care a fost însărcinat legal cu atribuții privind formarea, administrarea și gestionarea resurselor financiare și materiale răspunde material integral pentru pagubele pe care le-a produs în gestiunea proprie.

(2) Personalul M.A.I. care nu a fost însărcinat legal cu atribuții privind formarea, administrarea și gestionarea resurselor financiare și materiale, dar le îndeplinește întâmplător sau pe baza unei însărcinări speciale, răspunde material pentru pagubele produse din vina lui.

(3) Comandantul/Șeful care încredințează soldaților și gradaților profesioniști, studenților și elevilor instituțiilor de învățământ alte activități de gestiune decât cele prevăzute în actele normative interne răspunde material pentru pagubele produse de aceștia potrivit art. 6 alin. (1) lit. d), art. 12 pct. C și art. 19 din ordonanță, după caz.

PARTEA 5: Ordonanță

Art. 5

Militarii răspund material pentru pagubele produse, din vina lor și în legătură cu îndeplinirea serviciului militar, terțelor persoane fizice sau juridice, la a căror reparare a fost obligată instituția publică de care aceștia aparțin.

PARTEA 5¹: Instrucțiuni

Art. 12

(1) Răspunderea materială a personalului care a adus pagube terțelor persoane fizice sau persoane juridice din vina lui și în legătură cu îndeplinirea serviciului se stabilește în cazurile în care M.A.I. a fost obligat să le repare, prin hotărâri judecătorești definitive.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) recuperarea pagubelor de la personalul vinovat se efectuează numai după plata despăgubirilor.

(3) Despăgubirile de natura celor prevăzute la alin. (1), care nu atrag răspunderea materială, deoarece întrunesc condițiile legale pentru a fi date la scădere, se plătesc reclamantilor sau terților, pe baza materialului cercetării, cu aprobarea ordonatorului de credite competent, stabilit potrivit art. 32 alin. (1).

PARTEA 6: Ordonanță

Art. 6

(1) Militarii nu răspund material:

a) pentru pierderile inerente produse în executarea misiunilor ori în procesul pregătirii pentru luptă, în activitățile de producție și gospodărești, care se încadrează în limitele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare;

b) pentru pagubele produse din cauze care nu puteau fi prevăzute și înlăturate;

c) pentru pagubele generate de riscul normal al serviciului sau de forța majoră;

d) pentru pagubele produse în executarea ordinului comandantului sau șefului unității, caz în care răspunderea materială revine acestuia.

(2) Se exceptează de la prevederile lit. d) militarii care, având posibilitatea de a înlătura parțial sau total urmările păgubitoare ale ordinului primit, nu au raportat în scris, în termen de 24 de ore sau la înapoierea din misiune și nu au luat, din neglijență sau rea-credință, măsuri pentru evitarea pagubei, cazuri în care răspund împreună cu comandanții sau cu șefii unităților.

PARTEA 6¹: Instrucțiuni

Art. 13

(1) Sunt considerate pierderi inerente produse în executarea misiunilor ori în procesul pregătirii pentru luptă, în activitățile de producție și gospodărești, care se încadrează în limitele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare, fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele:

a) perisabilitățile, scăzămintele, toleranțele la bunurile perisabile, friabile etc.;

b) pierderile normale în procesul manipulării, prelucrării, transformării, depozitării, transportului și altele asemenea;

c) tuburile de muniție pierdute în trageri în munți, pe ape, pe teren accidentat, pe zăpadă, noaptea etc.;

d) inelarea unei țevi de la o armă deși s-au respectat toate condițiile tehnice de exploatare și întreținere a ei;

e) deteriorarea unui autovehicul, pe teren accidentat, atunci când misiunea a impus parcurgerea acestui teren;

f) spargerile de parbrize, în caz de grindină, atunci când adăpostirea nu a fost posibilă, în caz de trepidații ori din alte cauze neimputabile.

(2) Sunt considerate pierderi inerente procesului de pregătire pentru luptă și celorlalte activități de serviciu și pierderile pentru care nu s-au stabilit ori nu s-au putut stabili prin acte normative limitele lor. În asemenea situații, personalul cercetat trebuie să facă dovada împrejurărilor în care s-au produs, iar unitatea are obligația să asigure sau să solicite organului competent, după caz, prezentarea de probe, analize de laborator, expertize etc.

Art. 14

Sunt considerate pagube produse din cauze care nu puteau fi prevăzute și înlăturate cele provocate de un eveniment imprevizibil, independent de voința celui care l-a produs, fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele:

a) pierderea unor bunuri perisabile prin depășirea termenului de eficacitate, dacă se constată că există împrejurări obiective care au împiedicat întreținerea sau preschimbarea lor înăuntrul termenului de eficacitate;

b) deteriorarea sau distrugerea tehnicii de luptă, utilajelor ori aparaturii folosite experimental, deoarece nu se cunosc însușirile acestora și nu se pot lua măsuri de prevenire și evitarea cauzei producătoare a pagubei etc.

Art. 15

În cazul în care paguba a fost generată de riscul normal al serviciului, pentru a nu fi angajată răspunderea materială este necesară îndeplinirea următoarelor condiții:

a) obligația de serviciu era prevăzută de dispozițiile legale în vigoare;

b) paguba nu a fost datorată relei-voințe, neglijenței sau modului necorespunzător de executare a acelei obligații de serviciu.

Art. 16

Sunt considerate pagube provocate prin forță majoră cele cauzate de un fenomen natural ori de un eveniment exterior, imprevizibil și de neînlăturat. Intră în această categorie, fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele:

a) inundațiile, cu toate că s-au luat toate măsurile posibile, înzăpezirile, cutremurele, furtunile și deplasările de teren;

b) incendiile provocate de descărcările electrice, deși s-au luat toate măsurile posibile de protecție;

c) întreruperile de curent electric;

d) furturile ai căror autori au rămas nedescoperiți, cu toate că s-au luat măsurile legale de pază și securitate;

e) epidemiile, epizootiile și acțiunea dăunătorilor, dacă se constată că au fost asigurate toate măsurile de prevenire și

combatere a lor etc.

Art. 17

(1) Sunt considerate pagube produse ca urmare a stării de necesitate cele cauzate pentru a salva de la un pericol iminent și de neînlăturat viața, integritatea corporală sau sănătatea ori un bun important, de o valoare mai mare sau cel puțin egală cu valoarea pagubei ce urma să se producă. Intră în această categorie, fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele:

- a) distrugerea unor bunuri pentru prevenirea pătrunderii în depozit a apei provenite din inundații;
- b) distrugerea sau deteriorarea unor bunuri care ar înlesni propagarea incendiului;
- c) aruncarea unor bunuri dintr-o navă pentru a o salva de naufragiu;
- d) sacrificarea unor animale în acțiunile de combatere a epizootiilor;
- e) eșuarea voluntară a unei nave rămase fără energie, pentru a salva persoanele și bunurile aflate la bord etc.

(2) Condițiile cerute pentru invocarea stării de necesitate sunt următoarele:

- a) pericolul să fie real, actual și de neînlăturat;
- b) paguba cauzată să fie de valoare egală sau mai mică decât cea evitată;
- c) pericolul să nu fie datorat acțiunii culpabile a celui în cauză.

Art. 18

(1) Pentru ca personalul M.A.I. să poată fi exonerat de răspundere atunci când execută ordinele date de comandanți/șefi și pentru ca acestora din urmă să li se poată stabili răspunderea materială în condițiile art. 6 alin. (1) lit. d) din ordonanță, trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) ordinul a fost dat de comandantul/șeful competent, cu respectarea dispozițiilor actelor normative privitoare la darea ordinelor, existând dovezi în acest sens;
- b) paguba să fie consecința directă a executării întocmai a ordinului dat;
- c) personalul care duce la îndeplinire dispoziția primită sau execută ordinul să nu fi avut posibilitatea preîntâmpinării, chiar parțiale, a urmărilor sale păgubitoare.

(2) Se încadrează în cerințele prevăzute la alin. (1) lit. a), fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele:

- a) ordin scris, înregistrat/neînregistrat, dar întotdeauna purtând semnătura olografă a comandantului/șefului competent;
- b) posibilitatea susținerii probei cu martori existenți la fața locului atunci când persoana a primit ordinul verbal de la comandantul/șeful competent;
- c) posibilitatea stocării înregistrărilor audiovizuale din sistemul de videoconferință, rețeaua de intranet etc.

(3) Personalul care duce la îndeplinire dispoziția primită sau execută ordinul cu consecințe păgubitoare răspunde material, în comun cu comandanții/șefii care le-au dat, numai dacă, având posibilitatea:

- a) nu a raportat comandantului/șefului care a dat ordinul, înainte de executare, despre urmările păgubitoare ale acestuia;
- b) nu a luat măsuri de a înlătura total sau parțial producerea pagubelor.

(4) Raportarea prevăzută la alin. (3) se face în scris, cu număr de înregistrare la secretariatul unității. Atunci când acest lucru nu este posibil, raportul se înregistrează în 24 de ore de la executarea sau întoarcerea din misiune, menționându-se în cuprinsul raportului, în mod obligatoriu, că s-a raportat verbal despre urmările păgubitoare ale executării persoanei care a dat ordinul/dispoziția.

PARTEA 7: Ordonanță

Art. 8

(1) Prin pregătire de luptă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Protecție și Pază, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Ministerului Justiției, în sensul prezentei ordonanțe, se înțeleg și activitățile de serviciu operative.

(2) Conducătorii instituțiilor publice prevăzute la alin. (1) vor stabili prin ordin misiunile și atribuțiile de serviciu care sunt considerate operative.

PARTEA 7¹: Instrucțiuni

Art. 19

(1) Prin pregătire pentru luptă se înțelege totalitatea misiunilor și atribuțiilor de serviciu operative din subunitățile, unitățile, inspectoratele generale și structurile de logistică, în scopul însușirii cunoștințelor necesare pregătirii și ducerii luptei.

(2) Intră în categoriile prevăzute la alin. (1), fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele: instrucția de front și a focului, pregătirea de specialitate, pregătirea fizică, aplicațiile tactice și operative, exercițiile și aplicațiile de specialitate din tabere, laboratoare și în teren, lucrul cu tehnica și alte mijloace de luptă, folosirea mijloacelor de protecție și degazare, activitățile demonstrativ-metodice, antrenamentele în lucrul de stat major etc.

Art. 20

Sunt considerate atribuții de serviciu operative, în sensul art. 8 alin. (2) din ordonanță, activitățile executate efectiv și direct pentru:

- a) apărarea vieții, integrității corporale și libertății persoanelor, avutului public și privat, celorlalte drepturi și interese legitime ale cetățenilor, grupurilor sociale și ale statului;
- b) asigurarea și menținerea ordinii publice și respectarea regulilor de conviețuire socială;
- c) combaterea manifestărilor de violență și restabilirea ordinii publice;
- d) asigurarea desfășurării normale a adunărilor și manifestărilor publice;
- e) paza, transportul și apărarea obiectivelor, a bunurilor și valorilor de importanță deosebită pentru activitatea statului, transportul armelor, munițiilor, materialelor explozive, stupefiantelor, al substanțelor toxice radioactive ori altor materii sau substanțe periculoase;
- f) prevenirea și combaterea faptelor ilicite ale persoanelor despre care există date sau indicii că se pregătesc să săvârșească ori au săvârșit infracțiuni;
- g) constatarea și efectuarea cercetărilor în legătură cu săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală, pentru probarea acestora, urmărirea, prinderea și tragerea la răspundere a infractorilor de către instanțele judecătorești, precum și efectuarea investigațiilor, constatărilor tehnico-științifice și altor activități specifice;
- h) asigurarea funcționării locurilor de reținer și arest preventiv organizate potrivit legii;
- i) asigurarea respectării regimului armelor, munițiilor și materiilor explozive, al produselor și substanțelor toxice,

radioactive și stupefiante;

j) supravegherea și controlul circulației rutiere;

k) activitățile specifice de poliție și jandarmerie în domeniul transporturilor feroviare, navale și aeriene;

l) paza și apărarea localurilor misiunilor diplomatice sau ale unor agenții și reprezentanțe economice străine, precum și a sediilor unor organisme internaționale care desfășoară activități pe teritoriul României;

m) participarea la prevenirea, neutralizarea și lichidarea actelor elementelor teroriste și de diversiune atât pe teritoriul României, cât și în afara teritoriului național, la acțiuni în cadrul forțelor multinaționale;

n) participarea, în cooperare cu trupe ale Ministerului Apărării Naționale, unități de apărare civilă și alte organe prevăzute de lege, la activitățile de salvare și evacuare a persoanelor și bunurilor periclitare de incendii, explozivi, avarii, accidente, epidemii, calamități naturale și catastrofe, precum și de limitare și înlăturare a urmărilor provocate de astfel de evenimente;

o) executarea cu forțe proprii sau în cooperare a operațiunilor și activităților de înștiințare, avertizare, alarmare, alertare, recunoaștere, cercetare, evacuare, adăpostire, stingere a incendiilor, depoluare, protecție nucleară, biologică și chimică (N.B.C.) și decontaminare, filtrare și transport de apă, iluminat, asanare de muniție neexplodată, protecție a bunurilor materiale și valorilor din patrimoniul cultural, acordare de sprijin pentru supraviețuirea populației afectate și alte măsuri de protecție a cetățenilor în caz de situații de urgență;

p) intervenția pentru căutarea, salvarea, descarcerarea, deblocarea, prim ajutor sau asistență medicală, precum și salvarea persoanelor și animalelor de la înălțimi, din subsoluri, puțuri, de la înec;

r) paza și supravegherea frontierei de stat de pe uscat și apă, controlul trecerii frontierei de stat, precum și alte misiuni ordonate, potrivit legii, în vederea asigurării pazei și supravegherii frontierei de stat;

s) acordarea de sprijin persoanelor cu funcții ce implică exercițiul autorității de stat, dacă acestea întâmpină rezistență fizică în executarea sarcinilor de serviciu;

ș) legitimarea și stabilirea identității persoanelor care încalcă dispozițiile legale ori sunt suspecte de o asemenea încălcare și luarea măsurilor care se impun;

t) conducerea în fața organelor de urmărire penală a celor care prin acțiunile lor periclitează ordinea publică, viața persoanelor sau alte valori sociale;

ț) luarea măsurii reținerii, în cazurile și în condițiile prevăzute de lege, precum și punerea în executare a mandatelor de arestare și a celor de executare a pedepselor;

u) efectuarea perchezițiilor sau a altor acte de urmărire penală, intrarea în locuința persoanelor fizice, în condițiile prevăzute de lege;

v) verificarea și cercetarea în teren a activităților privind securitatea și integritatea patrimoniului M.A.I.;

x) participarea, potrivit prevederilor legale, în afara teritoriului național, la acțiuni în cadrul forțelor multinaționale și pentru îndeplinirea misiunilor specifice;

y) respectarea regimului migrației și azilului;

z) îndeplinirea altor misiuni operative stabilite de ministrul afacerilor interne.

PARTEA 8: Ordonanță

CAPITOLUL II: Răspunderea materială

Art. 11

(1) În stabilirea răspunderii materiale conform prezentei ordonanțe, prejudiciul ce trebuie reparat nu cuprinde foloasele nerealizate de instituția publică păgubită.

(2) Pentru paguba produsă printr-o faptă ce constituie infracțiune, răspunderea se stabilește de instanțele judecătorești, potrivit legii penale.

PARTEA 8¹: Instrucțiuni

Art. 21

În cazul angajării răspunderii materiale, personalul M.A.I. este obligat să repare prejudiciul efectiv produs prin fapta sa ilicită, nu și foloasele nerealizate de unitate. Exemplu: Personalul M.A.I. vinovat de neurmărirea la timp a unui debit care s-a prescris răspunde material numai pentru valoarea debitului propriu-zis (impozit, chirie, despăgubire), nu și pentru contravaloarea majorărilor, penalizărilor, dobânzilor etc. aferente, care constituie foloase nerealizate de unitate.

Art. 22

(1) În cazul în care paguba a fost produsă unității printr-o faptă ce ar putea constitui infracțiune, în procesul-verbal de constatare, cuantumul calculat al pagubei include și foloasele nerealizate.

(2) În situația în care procurorul a dispus o soluție de netrimiteră în judecată sau instanța de judecată a pronunțat achitarea ori a încetat procesul penal pe baza dispozițiilor Codului de procedură penală și nu s-a soluționat acțiunea civilă în cadrul procesului penal ori separat ca urmare a disjungerii acesteia de latura penală, unitatea, dacă constată vinovăția personalului M.A.I. și stabilește răspunderea materială a acestuia, nu va cuprinde în cuantumul pagubei și foloasele nerealizate.

PARTEA 9: Ordonanță

Art. 12

Răspunderea materială a militarilor este angajată în cazul producerii unor pagube, după cum urmează:

A. În sarcina gestionarilor, pentru pagubele produse de aceștia în propria gestiune, sau:

a) când, potrivit dispozițiilor legale, atribuțiile au fost exercitate de un delegat al lor sau de o comisie și se constată o pagubă, dacă nu se face dovada că aceasta s-a produs în absența gestionarului;

b) când au primit bunuri în cantități mai mici decât cele înscrise în documentele însoțitoare sau cu vicii aparente, fără să fi întocmit proces-verbal de constatare;

c) când nu au solicitat, în scris, asistență tehnică de specialitate la primirea bunurilor, deși aceasta era necesară.

B. În sarcina militarilor, pentru pagubele produse atunci când primesc, transportă, păstrează și eliberează bunuri materiale și valori, fără a avea calitatea de gestionari în înțelesul legii.

C. În sarcina comandanților sau șefilor unităților, când:

a) nu au asigurat gestionarilor, la solicitarea în scris a acestora, în cazurile prevăzute de lege, asistență tehnică de specialitate la primirea, transportul, depozitarea, inventarierea și distribuirea bunurilor materiale și a altor valori;

b) nu au luat măsurile necesare pentru remedierea deficiențelor sesizate în scris de către gestionari;

c) s-au substituit gestionarilor în exercitarea atribuțiilor acestora;

d) au dat gestionarilor sau altor militari care răspund de bunuri materiale ordine ilegale sau greșite care au condus la

producerea de pagube;

e) au rezultat pagube, ca urmare a nevalorificării drepturilor la despăgubiri pentru cauzarea de prejudicii;

f) pagubele au rezultat din neurmărirea unor sume convenite din orice cauză și pentru care există titlu executoriu;

g) nu au luat măsuri de siguranță necesare pentru păstrarea în bune condiții a bunurilor materiale și a altor valori.

D. În sarcina autorului faptei, când pagubele sunt produse în alte situații decât cele prevăzute la art. 6 alin. (1).

E. În sarcina persoanei vinovate, dacă fapta prin care paguba a fost pricinuită constituie infracțiune.

PARTEA 9¹: Instrucțiuni

Art. 23

(1) Personalul M.A.I. care îndeplinește o funcție de gestionar răspunde material integral pentru pagubele pe care le-a produs în gestiunea proprie.

(2) Proba materială a exonerării de răspundere, totale sau parțiale, trebuie făcută de gestionarul în a cărui gestiune a fost constatată paguba.

(3) Personalul M.A.I. care, fără a fi numit sau încadrat pe o funcție de gestionar, îndeplinește în fapt, cumulativ, cele 3 atribute ale gestionarilor - de primire, păstrare și eliberare de bunuri materiale, mijloace bănești sau alte valori -, întâmplător sau pe baza unei însărcinări speciale, este considerat gestionar și răspunde material ca acesta.

(4) Activitățile de primire, păstrare și eliberare de bunuri se pot încredința soldaților și gradaților profesioniști, studenților și elevilor instituțiilor de învățământ numai pentru următoarele funcții: bibliotecar, bufetier, veselar, responsabil cu sala de mese/bucătăria/blocul alimentar, îngrijitor de animale, conducător de vehicule care transportă bunuri materiale fără însoțitor, sanitar, însoțitor de vehicule care transportă bunuri materiale, comandant/șef de pază, mânăitor de materiale.

(5) Comandanții/Șefii de unități/Instructorii de an vor lua măsuri ca, în prima lună de la angajarea soldaților și gradaților profesioniști, precum și în prima lună a fiecărui an de învățământ, pentru elevi și studenți, să fie aduse la cunoștința acestora dispozițiile legale privind răspunderea materială a personalului M.A.I.;

(6) Comandantul (șeful) /Instructorul de an care încredințează soldaților și gradaților profesioniști, precum și elevilor sau studenților alte activități de gestiune decât cele prevăzute la alin. (4) răspunde material pentru pagubele produse de aceștia, potrivit art. 6 alin. (1) lit. d), art. 12 lit. C și art. 19 din ordonanță.

Art. 24

(1) În conformitate cu dispozițiile actelor normative interne privind gestionarea bunurilor materiale, gestionarul trebuie să ceară în scris comandantului/șefului unității să îi asigure asistență tehnică de specialitate atunci când primește bunuri având caracteristici pentru a căror verificare nu posedă cunoștințele necesare și nu este constituită o comisie de primire potrivit dispozițiilor legale.

(2) Comandantul/Șeful care nu dă curs unei cereri justificate, formulată potrivit alin. (1), răspunde integral pentru pagubele produse.

Art. 25

Pagubele rezultate din neurmărirea sumelor prevăzute în titlurile executorii se impută comandanților/șefilor unităților care cu vinovăție nu au dispus măsuri de urmărire și recuperare înăuntrul termenului general de prescripție.

PARTEA 10: Ordonanță

Art. 13

(1) Pentru pagubele produse unității militare în procesul pregătirii pentru luptă, militarii răspund material, în limita a trei solde lunare nete, calculate la data constatării pagubei.

(2) Partea din pagubă care depășește cuantumul imputabil prevăzut la alin. (1) se scade din evidența contabilă a unității militare păgubite.

Art. 14

(1) Membrii formațiunilor de protecție civilă, precum și comandanții formațiunilor de pregătire premilitară a tineretului pentru apărare răspund material, în limita a trei salarii medii pe economie, pentru pagubele produse asupra materialelor aflate în patrimoniul Ministerului Apărării Naționale, date în folosință pentru instruire și pentru îndeplinirea misiunilor ordonate.

(2) Salariul mediu pe economie ce se va lua în calcul la stabilirea răspunderii materiale este cel realizat în luna în care s-a constatat paguba.

(3) Partea din pagubă care depășește cuantumul imputabil prevăzut la alin. (1) se scade din evidența contabilă a unității militare.

Art. 15

(1) Dacă paguba a fost cauzată de mai mulți militari, răspunderea materială a fiecăruia se stabilește ținându-se seama de măsura în care a contribuit la producerea ei.

(2) Când nu se poate determina în ce măsură a contribuit fiecare la producerea pagubei, răspunderea materială a militarilor implicați se stabilește proporțional cu solda netă de la data constatării pagubei.

(3) În gestiunile în care manipularea bunurilor se face în colectiv sau în schimburi succesive, fără predarea gestiunii între schimburi, răspunderea materială se stabilește proporțional cu timpul lucrat de fiecare gestionar de la ultima inventariere a bunurilor.

PARTEA 10¹: Instrucțiuni

Art. 26

(1) La stabilirea răspunderii materiale limitate se ia în considerare solda lunară netă/salariul lunar net/salariul de bază de încadrare net din luna în care s-a constatat paguba.

(2) Răspunderea materială limitată se stabilește și în cazurile în care procurorul a dispus scoaterea de sub urmărire penală sau instanța de judecată a dispus achitarea, pentru motivul că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, ori a dispus înlocuirea răspunderii penale.

Art. 27

(1) Răspunderea materială în limita a 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete poate fi individuală sau în comun.

(2) Răspunderea materială limitată este comună atunci când nu se poate determina măsura în care fiecare persoană a contribuit la producerea pagubei. În asemenea situații, fiecare persoană vinovată răspunde proporțional cu solda lunară netă/salariul lunar net/salariul de bază de încadrare net, după cum urmează:

a) atunci când paguba este mai mică decât suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de

încadrare nete ale celor vinovați, răspunderea materială individuală se stabilește proporțional cu solda lunară netă/salariul lunar net/salariul de bază de încadrare net al fiecăruia, utilizându-se una din metodele de calcul, astfel:

1. Primul mod de calcul:

- valoarea pagubei = 120 lei
- suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați:

A = 105 lei

B = 75 lei

C = 60 lei

TOTAL: 240 lei

- răspunderea materială individuală se stabilește astfel:

A = $(105 \times 120) / 240 = 52,5$ lei

B = $(75 \times 120) / 240 = 37,5$ lei

C = $(60 \times 120) / 240 = 30$ lei

TOTAL: 120 lei

2. Al doilea mod de calcul:

- valoarea pagubei = 120 lei
- suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați:

A = 105 lei

B = 75 lei

C = 60 lei

TOTAL: 240 lei

- valoarea pagubei (120 lei) se împarte la suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați (240 lei), iar câtul (0,5) se înmulțește cu suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale fiecăruia:

$120 : 240 = 0,5$

A = $105 \times 0,5 = 52,5$ lei

B = $75 \times 0,5 = 37,5$ lei

C = $60 \times 0,5 = 30$ lei

TOTAL: 120 lei

b) atunci când paguba este mai mare decât suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați, răspunderea materială individuală se stabilește în limita celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați, utilizându-se următoarea metodă de calcul:

- valoarea pagubei produse = 350 lei
- suma celor 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale celor vinovați:

A = 105 lei

B = 75 lei

C = 70 lei

D = 50 lei

E = 30 lei

TOTAL: 330 lei

- răspunderea materială este egală cu 3 solde lunare nete/salarii lunare nete/salarii de bază de încadrare nete ale fiecărui coresponsabil (A = 105 lei; B = 75 lei; C = 70 lei; D = 50 lei; E = 30 lei);

- diferența de 20 lei până la valoarea integrală a pagubei (350 lei - 330 lei) se dă la scădere.

(3) Partea din pagubă care depășește limita soldelor lunare nete/salariilor lunare nete/salariilor de bază de încadrare nete a celor vinovați se dă la scădere, potrivit competențelor prevăzute la art. 32 alin. (1).

Art. 28

Baza de calcul al soldei lunare nete/salariului lunar net/salariului de bază de încadrare net o constituie solda lunară brută/salariul brut/salariul de bază de încadrare brut, stabilită/stabilit conform reglementărilor legale în vigoare, din care se scade o sumă calculată prin aplicarea asupra acesteia/acestui a contribuțiilor sociale obligatorii și, după caz, a următoarelor:

- a)** deducerea personală acordată pentru luna respectivă;
- b)** cotizația sindicală plătită în luna respectivă;
- c)** contribuțiile la fondurile de pensii facultative, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei a 400 euro.

Art. 29

(1) În cazul în care paguba a fost produsă în comun de mai multe persoane, stabilirea răspunderii materiale se face astfel:

a) dacă se poate stabili măsura în care fiecare a contribuit la producerea pagubei, răspunderea materială se stabilește individual, în funcție de măsura în care fiecare a contribuit la producerea ei;

b) dacă nu se poate determina măsura în care fiecare persoană a contribuit la producerea pagubei, răspunderea materială se stabilește:

1. proporțional cu solda lunară netă/salariul lunar net/salariul de bază de încadrare net de la data constatării pagubei;

2. proporțional cu timpul lucrat de la ultima inventariere, în cazul gestionarilor.

(2) Răspunderea materială în comun, proporțională cu salariul/solda net/netă, se stabilește după următorul exemplu:

- valoarea pagubei constatate: 1600 lei;
- personal având responsabilitate comună:

A - având salariu (soldă) net(ă) de 400 lei

B - având salariu (soldă) net(ă) de 250 lei

C - având salariu (soldă) net(ă) de 150 lei

TOTAL: 800 lei

- coeficient (volumul pagubei raportat la totalul salariului/soldei net/nete, adică $1600 : 800 = 2$);

- cuantumul răspunderii materiale a fiecărui coresponsabil (salariul net sau solda netă înmulțită cu coeficientul):

A - $400 \times 2 = 800$ lei

B - 250 X 2 = 500 lei

C - 150 X 2 = 300 lei

TOTAL: 1600 lei

(3) Răspunderea materială în comun, proporțională cu timpul lucrat, pentru cei care au calitatea de gestionari se stabilește după următorul exemplu:

- valoarea pagubei constatate: 1000 lei;

Gestionarii	Timpul cât a gestionat fiecare (zile)
A	80
B	40
C	100
D	70

- formula de calcul al răspunderii materiale:

(Ponderea cât a gestionat fiecare gestionar față de total zile gestionate x Valoarea pagubei)/100 = Cuantumul răspunderii individuale

- stabilirea cuantumului răspunderii materiale individuale a celor 4 gestionari se face astfel:

Gestionarii	Timpul cât a gestionat fiecare (zile)	Ponderea cât a gestionat fiecare gestionar față de total zile gestionate (%)	Modul de calcul al cuantumului răspunderii materiale individuale
A	80	$80/290 \times 100 = 27,59$	$(27,59 \times 1000)/100 = 275,9$
B	40	$40/290 \times 100 = 13,79$	$(13,79 \times 1000)/100 = 137,9$
C	100	$100/290 \times 100 = 34,48$	$(34,48 \times 1000)/100 = 344,8$
D	70	$70/290 \times 100 = 24,14$	$(24,14 \times 1000)/100 = 241,4$
TOTAL	290	100	1000

PARTEA 11: Ordonanță

Art. 16

Pagubele produse de militarii în termen, militarii cu termen redus, elevii și studenții instituțiilor militare de învățământ și de elevii liceelor militare, prin pierderea și degradarea bunurilor, ca urmare a folosirii lor în procesul pregătirii pentru luptă sau în exercitarea atribuțiilor de serviciu, pot fi date la scădere din evidența contabilă de comandantul sau șeful eșalonului superior al unității păgubite, dacă acesta apreciază, după o temeinică cercetare, că nu este cazul să se stabilească răspunderea materială. În această situație dispune sau, după caz, propune să fie scăzute din evidența contabilă a unității.

PARTEA 11¹: Instrucțiuni

Art. 30

(1) Comandantul/Șeful unității păgubite care a constatat personal sau a luat cunoștință de producerea unei pagube, chiar dacă apreciază că aceasta ar putea face obiectul unei propuneri către eșalonul superior, este obligat să dispună, de îndată, efectuarea cercetării administrative, prin structurile sale, cu respectarea strictă a termenelor prevăzute de art. 23 din ordonanță.

(2) În cazul în care din materialul cercetării administrative comandantul/șeful unității păgubite constată că sunt motive temeinice pentru a nu se stabili răspunderea materială în sarcina celor care au produs paguba, va înainta dosarul eșalonului superior competent potrivit art. 32, cu propunerea de a se aproba darea la scădere a pagubei conform prevederilor art. 16 din ordonanță, înăuntrul termenelor prevăzute la art. 23 din ordonanță.

(3) În situația în care comandantul/șeful eșalonului superior competent nu a aprobat darea la scădere a pagubei respective, restituie dosarul cercetării, comunicând concluziile sale și, dacă este cazul, aprobarea prelungirii termenului de cercetare administrativă.

PARTEA 12: Ordonanță

Art. 17

În situația în care cheltuielile de cercetare, de stabilire a răspunderii materiale și de recuperare a pagubelor produse de persoanele prevăzute la art. 16 depășesc cuantumul pagubei efective, aceasta se scade din evidența contabilă a unității.

PARTEA 12¹: Instrucțiuni

Art. 31

(1) Darea la scădere a pagubelor în condițiile art. 17 din ordonanță se aprobă pe baza unui calcul economic întocmit de comisia de cercetare administrativă, în care vor fi evaluate toate cheltuielile ce ar urma să se facă în legătură cu cercetarea administrativă, stabilirea răspunderii materiale și recuperarea pagubelor.

(2) La stabilirea cheltuielilor se va ține seama de cheltuielile de transport, cazare, diurnă de delegare, dacă deplasarea este necesară, de cheltuielile de poștă pentru îndeplinirea procedurii și alte cheltuieli specifice situației.

(3) În cazul în care cercetarea și stabilirea răspunderii materiale pot fi efectuate în cadrul altor acțiuni de control (de fond, tematice, cercetări administrative etc.) ori se pot realiza cu personal din unitățile păgubite, pagubele nu se dau la scădere decât dacă sunt de valoare mai mică decât cea a cheltuielilor ce urmează a se efectua.

(4) Dispozițiile art. 32 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.

PARTEA 13: Ordonanță

Art. 18

Competența pentru aprobarea scăderii din evidența contabilă a pagubelor produse în condițiile art. 6 alin. (1) lit. a), b) și c), ale art. 13 alin. (2), art. 14 alin (3), art. 16 și 17 se stabilește prin instrucțiuni aprobate de conducătorii instituțiilor publice prevăzute la art. 2.

PARTEA 13¹: Instrucțiuni

Art. 32

(1) Competențele pentru aprobarea scăderii din evidența contabilă a pagubelor produse, în condițiile art. 6 alin. (1) lit. a)-c), art. 13 alin. (2), art. 16 și 17 din ordonanță, se stabilesc după cum urmează:

a) conducătorii unităților care au calitatea de ordonatori secundari sau terțiari de credite: pentru pagubele produse în gestiunile proprii sau ale unităților pe care le asigură logistic și financiar;

b) conducătorii unităților care au calitatea de ordonatori secundari de credite:

1. pentru pagubele produse de elevii și studenții instituțiilor de învățământ aflate în subordinea acestora;
2. în toate situațiile în care cercetarea administrativă a fost efectuată de către comisii de cercetare administrativă anume desemnate la nivelul ordonatorului secundar de credite;

c) secretarul general al M.A.I.:

1. pentru pagubele produse în gestiunile unităților aparatului central;

2. pentru pagubele produse de elevii și studenții instituțiilor de învățământ aflate în subordinea ordonatorului principal de credite;

3. în situațiile în care cercetarea administrativă a fost efectuată de către comisii de cercetare administrativă anume desemnate la nivelul aparatului central;

4. pentru pagubele privind armamentul și materialele explozive de toate tipurile.

(2) Documentația cuprinzând actele de constatare și cercetare a pagubei și documentele probatorii se vizează pentru controlul financiar preventiv de către organul financiar de la nivelul eșalonului competent să aprobe darea la scădere, precum și de structura juridică de la acest nivel.

(3) În cazul pagubelor produse în procesul pregătirii pentru luptă sau pe timpul executării misiunilor și atribuțiilor de servicii operative se va solicita și avizul compartimentului de specialitate logistică, medicală, comunicații și informatică etc. al eșalonului al cărui conducător aprobă scăderea din evidența contabilă a pagubelor.

(4) Rezoluțiile privitoare la propunerea aprobării dării la scădere, inclusiv aprobarea dată pe actul de constatare sau cercetare administrativă de către comandantul/șeful competent, nu vor depăși 30 de zile de la solicitarea aprobării de către unitatea păgubită.

(5) Pagubele pentru care s-a aprobat darea la scădere se scad din evidența contabilă a unității păgubite.

PARTEA 14: Ordonanță

Art. 19

În cazul constatării insolvenței autorului direct al prejudiciului, răspund, în limita valorii pagubei de recuperat, militarii vinovați de:

a) nerespectarea prevederilor legale privind angajarea sau numirea în funcția de gestionar, precum și de neconstituire a garanțiilor de către gestionari;

b) neluarea măsurilor de înlocuire a gestionarilor sau a persoanelor care gestionează bunuri materiale, fără a fi gestionari în înțelesul legii, deși li s-a adus la cunoștință, în scris și motivat, că nu își îndeplinesc atribuțiile în mod corespunzător;

c) neefectuarea inventariilor la termenele și în condițiile legii dacă prin aceasta s-ar fi putut evita producerea pagubei;

d) neluarea sau luarea cu întârziere a măsurilor de recuperare a pagubelor, prin constituirea ca parte civilă, neemiterea deciziei de imputare sau a altor măsuri asigurătorii;

e) nerespectarea oricărei atribuții de serviciu, dacă, fără încălcarea acesteia, paguba nu s-ar fi produs.

PARTEA 14¹: Instrucțiuni

Art. 33

Răspund material în limita valorii pagubei rămase de recuperat de la gestionarul autor direct al pagubei:

a) comandanții/șefii unităților și șefii compartimentelor resurse umane și financiar vinovați de numirea, încadrarea, trecerea sau menținerea unei persoane în funcția de gestionar fără respectarea prevederilor legale și neconstituirea garanțiilor de către gestionari;

b) comandanții/șefii unităților, șefii compartimentelor de logistică, financiar, comandanții de subunități/similare, pentru pagubele cauzate unității de personalul din subordine, atunci când se dovedește că nu au executat controale potrivit obligațiilor stabilite prin instrucțiuni și ordine ale ministrului afacerilor interne;

c) comandanții/șefii unităților, atunci când:

1. nu au luat măsuri de organizare și pregătire a comisiilor de inventariere, de declasare și casare a bunurilor materiale;

2. nu au asigurat timpul necesar și nu au urmărit ca persoanele numite în comisiile constituite să participe efectiv la executarea activităților specifice, conform programului stabilit;

3. au admis înscrierea în documentele de inventariere și de declasare a unor date din contabilitate fără ca aceste activități să fi fost executate în realitate;

4. operațiunile de casare a bunurilor materiale nu s-au efectuat în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare;

5. nu au verificat dacă predarea-primirea gestiunii s-a făcut în condițiile prevăzute de lege;

d) comandanții/șefii unităților și șefii compartimentelor financiar-contabile pentru neluarea măsurilor de recuperare a pagubelor, în termen, pe baza titlurilor executorii existente.

Art. 34

În cazul decesului gestionarului, după ce titlul executoriu a devenit definitiv, partea din pagubă rămasă nerecuperată se transmite pentru executare organului fiscal în a cărui rază teritorială a avut ultimul domiciliu și se scade din evidența contabilă pe baza confirmării.

Art. 35

În situația în care gestionarul a devenit insolubil după transmiterea debitului la structurile financiar-contabile, iar unitatea a primit actele de insolvență întocmite de către organele de executare, aceasta este obligată să efectueze cercetarea administrativă pentru stabilirea răspunderii materiale în condițiile art. 19 din ordonanță, cu respectarea termenelor prevăzute la art. 23 și 25 din ordonanță.

PARTEA 15: Ordonanță

Art. 20

(1) Militarii care au încasat sume nedatorate sunt obligați să le restituie; dacă au primit bunuri care nu li se datorau și care nu mai pot fi restituite în natură sau le-au fost prestate servicii la care nu erau îndreptățiți, sunt obligați să plătească contravaloarea lor, calculată în condițiile legii.

(2) Contravaloarea bunurilor distribuite peste drepturile legale militarilor în termen, elevilor liceelor militare, elevilor și studenților militari, precum și minorilor din centrele de reeducare, arestațiilor preventiv și condamnaților se recuperează de la cei din vina cărora s-a produs paguba.

PARTEA 15¹: Instrucțiuni

Art. 36

(1) Personalul M.A.I. are obligația să restituie:

- a)** sumele nedatorate, încasate fără drept;
- b)** contravaloarea bunurilor ce nu i se datorau și care nu mai pot fi restituite în natură;
- c)** contravaloarea serviciilor prestate, la care nu era îndreptățit, calculată în condițiile legii.

(2) Obligația de restituire a sumelor nedatorate, încasate fără drept:

- a)** privește toate categoriile de sume primite de la unitate, dar nedatorate de aceasta, precum: salariu/soldă, sporuri și indemnizații, premii, diurnă de delegare, cheltuieli de transport și cazare etc.;
- b)** este integrală, adică privește întregul quantum al sumei plătite de unitate nelegal sau necuvenit și, respectiv, încasate de beneficiar, indiferent dacă este vorba de o singură plată sau de plăți succesive;
- c)** există pentru toate sumele, indiferent de natura fondurilor din care sunt plătite.

(3) Obligația de restituire a contravalorii bunurilor nedatorate și care nu mai pot fi restituite în natură:

- a)** privește bunurile materiale distribuite personalului M.A.I. peste drepturile legal cuvenite;
- b)** privește bunurile primite și nedatorate care nu mai pot fi restituite în natură din cauza uzurii;
- c)** nu se referă la elevii și studenții instituțiilor de învățământ, arestații preventiv și condamnații din aresturi.

(4) Obligația de restituire a contravalorii serviciilor nedatorate privește serviciile prestate fără drept, precum: cazarea gratuită; cazarea calculată la tarife mai mici decât cele legale dintr-o clădire aparținând unității sau aflată în folosința acesteia; neplata în total sau în parte a cheltuielilor de întreținere (apă, energie electrică, încălzit etc.) în aceleași clădiri; transport gratuit ori achitat sub nivelul tarifelor legale, efectuat cu autovehicule aparținând unității ori închiriate de aceasta; cost masă plătit parțial etc.

Art. 37

(1) Răspunderea materială a arestațiilor preventiv și a condamnaților din aresturile poliției pentru sumele ce li s-au plătit ori pentru prestări de servicii nedatorate se stabilește potrivit prevederilor legale privind executarea pedepselor.

(2) Contravaloarea bunurilor distribuite ce nu li se datorau arestațiilor preventiv și condamnaților din aresturile poliției, precum și elevilor și studenților se recuperează pe 3 ani în urmă socotîți de la data constatării, de la cei din vina cărora s-a efectuat distribuția.

PARTEA 16: Ordonanță

Art. 21

(1) Instituțiile publice prevăzute la art. 2 sunt obligate să îi despăgubească pe militarii care au suferit din culpa unității un prejudiciu material în timpul îndeplinirii obligațiilor militare și în legătură cu acestea.

(2) În cazul decesului militarului căruia i se cuvin despăgubiri, acestea vor fi acordate urmașilor legali.

(3) Sumele plătite ca despăgubiri se vor recupera de la persoanele vinovate de producerea pagubei, în condițiile prezentei ordonanțe.

PARTEA 16¹: Instrucțiuni

Art. 38

În cazul în care M.A.I. a fost obligat la plata de despăgubiri în condițiile art. 21 din ordonanță, personalul vinovat răspunde material de paguba produsă unității.

Art. 39

Personalul M.A.I. poate fi despăgubit în situații ca: dispariția bunurilor lăsate la garderobe, în căminele sau casele de oaspeți, de a căror pază răspund unitățile respective, degradarea unor bunuri ale personalului, în executarea misiunilor, în accidente de muncă etc.

Art. 40

(1) Condițiile răspunderii unității față de personalul M.A.I. sunt următoarele:

- a)** există o culpă a unității, din vina organelor de conducere sau a prepușilor acestora, constând într-o încălcare a obligațiilor față de personalul M.A.I.;
- b)** există o pagubă materială produsă personalului M.A.I.;
- c)** există un raport de cauzalitate între culpa unității și paguba materială produsă.

(2) Pentru ca răspunderea unității să fie atrasă în condițiile stabilite de prevederile art. 21 din ordonanță este necesar ca paguba suferită de către personalul M.A.I. să se fi produs în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu ori în legătură cu acestea. Intră în această categorie, fără a se limita la prezenta enumerare, următoarele: în timpul deplasării personalului de la locuință spre unitate sau invers; în timpul deplasării personalului în interes de serviciu în aceeași sau în altă localitate, dacă deplasarea s-a asigurat cu mijloacele de transport ale unității; în timpul pauzelor care au avut loc în programul de muncă; înainte sau după începerea programului de muncă, dacă personalul se afla în incinta unității din care face parte sau a altei unități ori în orice alt loc de muncă în care își execută misiunea sau sarcinile de serviciu.

Art. 41

În cazul accidentelor de muncă, în quantumul despăgubirii nu se cuprind și sumele acordate prin asigurările sociale ca ajutor de accident sau cele acordate cu titlu de pensie de invaliditate, precum și sumele plătite de unitățile de asigurări ca despăgubiri.

Art. 42

(1) Quantumul despăgubirii pentru prejudiciul produs se stabilește pe baza valorii bunurilor materiale la data înregistrării cererii de despăgubire a personalului M.A.I. sau a urmașilor legali ai acestuia.

(2) În cazul despăgubirilor stabilite de instanțele de judecată, contravaloarea acestora este cea consemnată în dispozitivul hotărârii definitive pronunțate.

Art. 43

Plata diferențelor de drepturi bănești salariale, drepturi de echipare, de hrănire în bani și alte asemenea, neacordate în quantumul și în temeiul actelor normative ce le reglementează, nu constituie despăgubiri în sensul art. 21 din ordonanță.

Art. 44

(1) Pentru prejudiciile materiale suferite de către personalul M.A.I. din culpa unității, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea, comandantul/șeful unității va dispune executarea cercetării administrative, iar în baza acesteia va aproba plata, dacă cel vinovat a dat angajament de plată, i s-a emis titlu executoriu sau când despăgubirea întrunește condițiile legale, pentru a fi scăzută din evidența contabilă.

(2) În toate celelalte cazuri plata se face pe baza aprobării ministrului afacerilor interne, cu avizul directorului general al Direcției generale financiare și al directorului general al Direcției generale juridice.

(3) Pe baza aprobării organului competent se efectuează plata și se emite decizia de imputare pentru stabilirea răspunderii materiale în sarcina celor vinovați.

PARTEA 17: Ordonanță

CAPITOLUL III: Stabilirea și recuperarea pagubelor

Art. 22

(1) Comandantul sau șeful unității care a constatat sau a luat la cunoștință de producerea unei pagube dispune, în scris, de îndată, efectuarea cercetării administrative.

(2) Cercetarea prevăzută la alin. (1) se face de către comisia de cercetare administrativă din unitatea în care sa produs paguba sau de la eşaloanele superioare ori de organele de control specializate.

PARTEA 17¹: Instrucțiuni

Art. 45

Sunt competenți să constate existența pagubelor:

a) comandanții/șefii de unități, pentru pagubele produse în unitățile pe care le comandă, în unitățile sau subunitățile subordonate ori pe care le asigură din punct de vedere material și financiar;

b) comandanții/șefii eşaloanelor superioare, pentru pagubele produse în unitățile proprii și în cele din subordinea lor;

c) șefii direcțiilor generale/direcțiilor din aparatul central al M.A.I. și șefii structurilor teritoriale de audit, pentru pagubele pe care le constată în unitățile pe care le verifică;

d) ministrul afacerilor interne, secretarii de stat și secretarul general, după caz, în funcție de competențele de coordonare a structurilor aparatului central al M.A.I., pentru pagubele produse în cadrul structurilor respective.

Art. 46

(1) Competența de executare a cercetării administrative a pagubelor revine:

a) personalului din cadrul unității în care s-a produs paguba, respectiv:

1. comisiilor de cercetare administrativă formate din cel puțin 3 persoane, având în componență secretari de stat, directori generali, directori, locuitori ai comandantului/șefului unității, șefi de compartimente/servicii/secții/birouri și/sau specialiști, după caz, stabilite prin dispoziția zilnică a șefului unității/ordin de zi pe unitate;

2. șefului compartimentului/serviciului/secției/biroului financiar-contabil, pentru pagubele produse în gestiunea casierului;

b) personalului de la eşaloanele superioare, respectiv:

1. personalului cu atribuții de control și îndrumare;

2. comisiilor de cercetare administrativă anume desemnate;

c) organelor din afara M.A.I. care au drept de control în unitățile M.A.I., pe baza delegației de control, în limita competențelor stabilite de legislația în vigoare.

(2) Nu pot executa cercetarea administrativă a unei pagube cei care au legătură cu producerea ei.

Art. 47

(1) Comandantul/Șeful competent constată existența pagubei personal, prin dispoziție/ordin de zi pe unitate, ori ia la cunoștință de aceasta pe baza rapoartelor, sesizărilor, proceselor-verbale sau a oricăror altor acte echivalente, depuse de către personalul din subordine ori de alte persoane.

(2) Prin data constatării existenței pagubei se înțelege data când comandantul/șeful a constatat personal paguba, materializată în dispoziție/ordin de zi pe unitate, data ordinului/rezoluției înscris/înscrise pe actul prin care i se sesizează existența pagubei sau data înregistrării la secretariatul unității a actului de sesizare, dacă a precedat ordinul/rezoluția comandantului/șefului care a constatat paguba.

Art. 48

(1) Sesizarea comandantului/șefului competent despre existența pagubelor se face, de regulă, de către:

a) adjuncții comandantului/șefului unității, prin rapoarte, referate sau procese-verbale, ca urmare a verificărilor ori controalelor executate, din ordin sau în virtutea atribuțiilor de serviciu stabilite prin regulamente și instrucțiuni, asupra compartimentelor și gestionarilor din subordinea șefilor acestor compartimente, asupra gestionarilor din cadrul subunităților și oricăror altor persoane din cadrul unității care au în primire și răspund de bunuri materiale de resortul compartimentului respectiv;

b) comandanții de subunități, prin rapoarte, cu ocazia verificărilor ori controalelor executate, din ordin sau în virtutea atribuțiilor de serviciu, asupra gestionarilor și a personalului din subordine care au bunuri în primire;

c) șefii compartimentelor, prin rapoarte, referate, procese-verbale, cu ocazia verificărilor ori controalelor executate asupra gestionarilor - șefi de depozite, casieri, magazineri, mânăuitori, șefi de ateliere etc. -, precum și asupra personalului care, deși nu este subordonat nemijlocit, păstrează și manipulează mijloace materiale de resortul compartimentelor lor ori care sunt înscrise în evidența lor - șefi de cluburi, biblioteci, șefi de popotă, conducători auto etc.;

d) șefii de compartimente și gestionarii de orice fel, prin procese-verbale, cu ocazia predării-primirii funcțiilor, controalelor și inventarierilor periodice etc.;

e) comisiile interioare, prin procese-verbale, cu ocazia constituirii pentru: verificarea periodică a datelor din evidența contabilă și tehnic-operativă, efectuarea inventarierilor generale sau parțiale la datele stabilite prin regulamente, instrucțiuni și ordine, cu ocazia schimbării din funcție a comandantului/șefului unității și adjuncților acestora;

f) comisiile de primire sau recepție a materialelor ori lucrărilor, prin procese-verbale;

g) gestionari, cu ocazia luării în primire a mijloacelor și materialelor ce s-au dat în folosință sau în păstrare temporară altor persoane, prin rapoarte la care se anexează acte care dovedesc existența pagubei;

h) orice alt personal care, cunoscând că s-au produs pagube M.A.I., este obligat să raporteze, de îndată, în scris, șefilor lui nemijlocit despre obiectul și cauzele producerii acestora.

(2) Comandanții/Șefii direcțiilor generale, direcțiilor, inspectoratelor generale/similare, serviciilor independente și ai unităților asimilate acestora din aparatul central al M.A.I., precum și comandanții/șefii inspectoratelor generale/similare, direcțiilor generale, direcțiilor, serviciilor independente și ai unităților asimilate acestora, altele decât cele din aparatul central, sunt sesizați despre existența pagubelor din unitățile subordonate, de regulă, prin procese-verbale sau rapoarte, de către structurile proprii, cu ocazia controalelor, acțiunilor de îndrumare etc., precum și de către directorul Direcției audit public intern, prin transmiterea documentelor de audit, elaborate de către personalul din subordine, cu ocazia efectuării misiunilor de audit public intern.

(3) Persoanele care sesizează despre existența pagubelor sunt obligate să înainteze, de îndată, actele întocmite comandanților/șefilor unităților de care aparțin.

Art. 49

(1) Comandantul/Şeful care a constatat existența pagubei dispune, de îndată, prin dispoziție/ordin de zi pe unitate sau prin rezoluție scrisă pe actele prin care se sesizează existența pagubei, executarea cercetării administrative și stabilește, în conformitate cu prevederile actelor normative interne, comisia competentă să efectueze cercetarea administrativă, precum și termenul până la care trebuie executată.

(2) Dispoziția/Ordinul de zi pe unitate/Rezoluția scrisă se aduce la cunoștință, pe bază de semnătură, membrilor comisiei de cercetare administrativă.

Art. 50

Atunci când a luat cunoștință de existența unor posibile prejudicii semnificative, directorul Direcției audit public intern îl informează pe ministrul afacerilor interne, în termen de 3 zile, solicitând totodată unității auditate, respectiv unității ierarhic superioare, după caz, efectuarea cercetării administrative. După finalizarea cercetării administrative, unitatea în cauză va informa în scris Direcția audit public intern despre constatările rezultate.

Art. 51

În cazul producerii unei pagube prin pierderea, distrugerea sau degradarea bunurilor din stocul de mobilizare, este obligatorie informarea eșalonului superior, imediat după constatarea acesteia și, ulterior, asupra rezultatului cercetării administrative și măsurilor luate.

Art. 52

În situația în care comandantul/şeful cunoaște sau este sesizat că persoanele din comisia de cercetare administrativă au legătură cu paguba produsă, este obligat să le înlocuiască.

Art. 53

În situația în care comandantul/şeful are legătură cu paguba produsă, cercetarea administrativă se efectuează de către eșalonul superior, la solicitarea comandantului/şefului unității unde s-a produs paguba ori a altei persoane care are cunoștință despre acest fapt.

Art. 54

În cazul pagubelor produse din vina conducătorilor structurilor aparatului central sau a căror producere are legătură cu atribuțiile ori acțiunile acestora, președintele comisiei de cercetare administrativă este un secretar de stat, secretarul general sau unul dintre secretarii generali adjuncți, în funcție de competențele de coordonare a structurilor în cauză.

PARTEA 18: Ordonanță**Art. 23**

(1) Termenul pentru efectuarea cercetării administrative și înregistrarea actului de cercetare este de cel mult 60 de zile de la data când comandantul sau şeful unității a constatat sau a luat cunoștință de producerea pagubei.

(2) Pentru motive temeinic justificate, la cerere, comandantul sau şeful eșalonului superior poate prelungi acest termen cu cel mult 60 de zile, prin ordin scris.

(3) În toate situațiile, cercetarea împrejurărilor în care sa produs paguba se face cu chemarea și ascultarea celor în cauză, pentru explicații scrise și prezentarea de probe în apărare.

PARTEA 18¹: Instrucțiuni**Art. 55**

(1) Cercetarea administrativă și înregistrarea actului de cercetare, inclusiv hotărârea luată de către comandantul/şeful competent să emită decizia de imputare, se efectuează în cel mult 60 de zile de la data când acesta a luat cunoștință de producerea pagubei.

(2) Termenul de 60 de zile se calculează de la data când comandantul/şeful competent a luat cunoștință de producerea pagubei, nu și de quantumul exact al acesteia ori de persoanele vinovate/beneficiari, de maniera: la data de 10 martie 2012 s-a produs o pagubă, iar comandantul/şeful competent a luat cunoștință de producerea acesteia la data de 5 mai 2012; cercetarea administrativă poate fi dispusă până la data de 4 iulie 2012 inclusiv.

(3) Termenul de executare a cercetării administrative, în cadrul celor 60 de zile, se stabilește în raport cu: quantumul pagubei; actele și faptele ce trebuie verificate și analizate; numărul persoanelor care au produs paguba; necesitatea de deplasare a persoanelor ce trebuie chemate pentru relații și explicații etc.

Art. 56

(1) În situația în care se stabilește răspunderea subsidiară, termenul de 60 de zile curge din momentul constatării insolabilității autorului direct al pagubei.

(2) Atunci când, ca măsură de prevedere, comandantul/şeful competent a emis decizia/ordinul/dispoziția de imputare prin care s-a stabilit răspunderea materială subsidiară, cel în sarcina căruia s-a stabilit o astfel de răspundere poate cere comisiei de soluționare a contestațiilor suspendarea executării actului de imputare și a soluționării contestației până la constatarea insolabilității autorului direct al pagubei.

Art. 57

În cazul în care cercetarea administrativă nu se poate efectua în termenul de 60 de zile datorită complexității cazului ori pentru alte motive temeinic justificate, comandantul/şeful unității solicită comandantului/şefului eșalonului ierarhic superior aprobarea, prin ordin scris, a prelungirii termenului cu cel mult 60 de zile.

Art. 58

În situația în care, din motive temeinic justificate, nu sunt îndeplinite condițiile pentru finalizarea cercetării administrative în termenele prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) din ordonanță, comandantul sau şeful competent poate aproba cererea de suspendare a cercetării administrative până la eliminarea cauzei care a împiedicat efectuarea cercetării administrative. Cererea de suspendare se face de către comisia de cercetare administrativă în termenele prevăzute la art. 23 din ordonanță și va fi însoțită de documente doveditoare ale motivului invocat.

Art. 59

Comisia sau persoana care efectuează cercetarea administrativă trebuie să stabilească următoarele:

- a) valoarea pagubei, determinată cu certitudine;
- b) cauzele și împrejurările producerii pagubei;
- c) persoanele care trebuie să repare paguba, cei vinovați sau beneficiarii de sume și servicii necuvenite ori bunuri ce li s-au distribuit din eroare;
- d) îndeplinirea condițiilor obligatorii în vederea stabilirii răspunderii materiale sau a cauzelor care apără de răspundere materială, după caz;
- e) întinderea răspunderii materiale, integrală sau limitată;

f) partea de vină a fiecărei persoane vinovate de pagubă, iar dacă aceasta nu se poate stabili, elementele care conduc la stabilirea răspunderii în comun și felul acesteia;

g) probele pe care se fundamentează concluziile cercetării administrative;

h) concluziile și propunerile făcute de comisia de cercetare administrativă, inclusiv cu privire la structura/persoana desemnată să întocmească proiectul titlului executoriu și să îl prezinte spre emitere/semnare comandantului/șefului competent.

Art. 60

Cercetarea administrativă se execută, de regulă, la sediul unității unde s-a produs paguba, iar în cazurile în care aceasta s-a produs la unități comasate ori desființate, la unitatea care a preluat arhiva gestionară.

Art. 61

(1) Cercetarea împrejurărilor în care s-a produs paguba se face cu chemarea și ascultarea celor în cauză, care au obligația să dea declarații și explicații scrise, precum și să prezinte probe în apărare.

(2) Chemarea persoanelor care au produs ori au înlesnit producerea pagubei, a martorilor sau a altor persoane care au cunoștință de aceasta se face, potrivit legii, prin intermediul unității la sediul căreia se face cercetarea administrativă sau de către comandantul/șeful unității ale cărei organe o execută.

(3) Atunci când persoanele care trebuie să dea explicații sau declarații au fost trecute în rezervă/retragere ori acestora le-au încetat raporturile de serviciu/contractuale cu M.A.I., comisia sau, după caz, persoana care execută cercetarea administrativă va solicita comandantului/șefului unității păgubite să dispună structurii de resurse umane să comunice în scris comisiei sau, după caz, persoanei care execută cercetarea administrativă datele de identificare necesare: numele de familie și prenumele, prenumele tatălui și al mamei, data și locul nașterii, ultimul domiciliu cunoscut, unitatea la care s-a încadrat în muncă, dacă se cunoaște, în scopul chemării și ascultării celor în cauză.

(4) Atunci când persoanele chemate nu se pot prezenta pentru explicații și declarații, precum și atunci când interesul executării în bune condiții a cercetării administrative o reclamă, comisia sau, după caz, persoana care o efectuează se poate deplasa la domiciliul, reședința ori locul de muncă al celor în cauză.

(5) În situația în care persoanele în cauză nu se prezintă atunci când sunt chemate ori, deși s-au prezentat, refuză să dea explicațiile necesare, comisia sau, după caz, persoana care execută cercetarea administrativă va formula întrebările într-o notă scrisă, înregistrată la unitatea păgubită, stabilind totodată și termenul în cadrul căruia trebuie primit răspunsul. Dacă nici în această situație nu se primește răspuns, comisia de cercetare sau, după caz, persoana care execută cercetarea administrativă va consemna situația în procesul-verbal, anexând copia notei sus-menționate și dovada comunicării acesteia către cel în cauză.

Art. 62

(1) Atunci când constatarea pagubei s-a făcut de către personalul cu atribuții de control și îndrumare de la eșaloanele superioare, cercetarea administrativă se execută de către acestea în timpul acțiunilor de control și îndrumare pe care le efectuează, sub conducerea șefului echipei, fără a mai fi nevoie de o dispoziție scrisă.

(2) Este interzis personalului cu atribuții de control și îndrumare de la eșaloanele superioare să lase unităților controlate sarcina executării sau continuării cercetării administrative. În situații complexe sau în cazurile descoperite la terminarea controlului, cercetarea administrativă se poate efectua și de către comisia de cercetare administrativă constituită la nivelul unității unde s-a constatat paguba, în cadrul termenelor legale, cu aprobarea expresă a comandanților/șefilor personalului cu atribuții de control și îndrumare.

Art. 63

Rezultatul cercetării administrative se consemnează într-un proces-verbal, care cuprinde cel puțin elementele prevăzute în modelul din anexa nr. 1.

Art. 64

(1) Comisia sau, după caz, persoana care efectuează cercetarea administrativă are obligația de a prezenta celor în cauză proiectul procesului-verbal în faza de concept și de a le cere să își exprime eventualele observații ori obiecții.

(2) În cazul în care observațiile ori obiecțiile sunt juste, comisia sau, după caz, persoana care execută cercetarea administrativă modifică procesul-verbal în mod corespunzător.

(3) În cazul în care observațiile sau obiecțiile sunt considerate nejuste, comisia cere celor în cauză să le formuleze în scris, situație în care în procesul-verbal se vor menționa atât observațiile sau obiecțiile considerate nejuste, cât și punctul de vedere, fundamentat, al comisiei cu privire la acestea.

(4) În cazul în care cei în cauză nu se prezintă să ia cunoștință de conținutul procesului-verbal în faza de concept, comisia sau, după caz, persoana care execută cercetarea administrativă consemnează situația în procesul-verbal, anexând și dovada înștiințării/citării celor în cauză, potrivit legii.

Art. 65

(1) Procesul-verbal de cercetare administrativă este însoțit, după caz, de anexe care să susțină constatările, note cu obiecții ale celor în cauză, declarații, note explicative, tabele, situații și documente justificative, în copie, angajamente scrise și orice alte documente doveditoare.

(2) Anexele procesului-verbal de cercetare administrativă se numerotează în ordinea corespunzătoare textului care face trimitere la ele, poartă data întocmirii lor și sunt certificate ori vizate de comisia sau, după caz, de persoana care efectuează cercetarea administrativă, contabilii și șefii compartimentelor de resort.

(3) Anexele se atașează la fiecare exemplar al procesului-verbal de cercetare administrativă.

Art. 66

(1) Procesul-verbal de cercetare administrativă se întocmește în două exemplare, care au următoarea destinație:

a) exemplarul nr. 1, la structura cu atribuții în domeniul financiar-contabil, pentru înregistrarea debitului în evidență și regularizarea soldurilor din evidența materialelor;

b) exemplarul nr. 2, la unitatea din care face parte comisia sau, după caz, persoana care a efectuat cercetarea administrativă.

(2) La cererea celor în cauză, o copie a procesului-verbal de cercetare administrativă se comunică acestora de către unitatea care are în evidență debitul.

Art. 67

Procesul-verbal de cercetare administrativă se înregistrează la secretariatul unității în care s-a produs paguba, iar în cazul în care a fost încheiat de către personalul cu atribuții de control și îndrumare de la eșaloanele superioare, exemplarul destinat acestora se înregistrează și la secretariatul unității de care acesta aparține.

Art. 68

(1) Hotărârea asupra rezultatului cercetării administrative se ia de către comandantul/șeful care a ordonat, iar în cazul în care s-a executat de către personalul cu atribuții de control și îndrumare de la eşaloanele superioare, de către comandantul/șeful în subordinea căruia se află acesta.

(2) În vederea luării hotărârii, comandantul/șeful competent este obligat să analizeze, personal sau prin structurile de specialitate din subordine, temeinicia constatărilor, concluziilor și propunerilor comisiei sau, după caz, ale persoanei care efectuează cercetarea administrativă. Rezultatul analizei făcute de structurile de specialitate se materializează în rapoarte sau referate, cu propuneri concrete, întocmite separat ori înscrise chiar pe procesul-verbal de cercetare administrativă. Concomitent, aceste organe pot prezenta spre semnare/aprobare comandantului/șefului competent și proiecte de ordine, adrese sau măsuri de valorificare a constatărilor, concluziilor și propunerilor comisiilor care au executat cercetarea.

Art. 69

În cazul în care, în urma analizei materialului cercetării administrative, comandantul/șeful competent să hotărască constată că este necesară o completare a acestuia, poate dispune efectuarea ei fie de comisia sau, după caz, persoana care a efectuat cercetarea administrativă, fie de o altă comisie sau, după caz, persoană, în cadrul termenelor prevăzute de ordonanță.

Art. 70

Pe baza dosarului cercetării administrative și dacă aceasta este completă, comandantul/șeful competent poate hotărî:

- a) obligarea la acoperirea pagubelor, restituirea sumelor sau plata contravalorii bunurilor ce nu mai pot fi restituite în natură ori a serviciilor nedatorate, prin decizie de imputare, în cazul în care recuperarea nu s-a făcut prin angajament de plată în scris, și concomitent depunerea sumei în casierie;
- b) înaintarea dosarului cercetării administrative către parchetul competent, atunci când pagubele s-au produs prin fapte ce constituie infracțiuni;
- c) înaintarea dosarului cercetării administrative structurii juridice competente, atunci când pagubele s-au produs de către terți, persoane fizice sau persoane juridice, în vederea promovării acțiunii civile la instanța de judecată competentă;
- d) darea la scădere a valorii pagubelor produse prin fapte sau împrejurări pentru care nu se stabilește răspunderea materială, precum și a sumei ce depășește maximumul imputabil, în limita competenței stabilite prin actele normative interne;
- e) înaintarea pe cale ierarhică a dosarului cercetării administrative comandantului/șefului competent, cu propunerea de a aproba darea la scădere a valorii pagubei produse prin fapte sau împrejurări pentru care nu se stabilește maximumul imputabil, potrivit competențelor stabilite prin actele normative interne;
- f) clasarea dosarului în cazul în care cercetarea administrativă asupra existenței unei pagube a fost nefondată.

PARTEA 19: Ordonanță**Art. 24**

(1) Răspunderea materială a militarilor pentru pagubele produse instituțiilor publice prevăzute la art. 2 poate fi stabilită numai în cazul în care acestea au fost constatate în cel mult 3 ani de la data producerii lor.

(2) Obligarea la restituirea sumelor încasate fără drept, a contravalorii bunurilor ori serviciilor nedatorate se poate face numai în cazurile în care paguba a fost constatată în cel mult un an de la data primirii sumelor sau bunurilor ori de când au beneficiat de serviciile nedatorate. În cazul constatării pagubei după un an de la data primirii sumelor sau bunurilor ori a beneficiarii de servicii nedatorate, dar nu mai târziu de 3 ani de la această dată, răspunderea materială se va stabili în sarcina celor din vina cărora s-a produs paguba.

(3) Când persoanele prevăzute la art. 20 alin. (1) sunt cadre militare, militari angajați pe bază de contract sau salariați civili și nu au fost de bună-credință, ele vor fi obligate la restituirea sumelor sau la plata contravalorii bunurilor ori a serviciilor nedatorate, dacă paguba a fost constatată în cel mult 3 ani de la data primirii sumelor, bunurilor ori a prestării serviciilor nedatorate.

(4) Termenele prevăzute de prezentul articol sunt termene de decădere.

PARTEA 19¹: Instrucțiuni**Art. 71**

Termenul de cel mult 3 ani este termen de decădere, dacă fapta cauzatoare a pagubei nu constituie infracțiune.

Exemplu: Dacă paguba s-a produs la data de 1 noiembrie 2009, iar constatarea se face la data de 31 octombrie 2012, se poate proceda la cercetarea administrativă și la stabilirea răspunderii materiale în termenele prevăzute de art. 23 și 25 din ordonanță; în exemplul anterior, dacă paguba s-ar fi constatat după data de 1 noiembrie 2012, ar fi operat termenul de 3 ani de decădere din dreptul de a mai proceda la stabilirea răspunderii materiale.

Art. 72

(1) Data producerii pagubei trebuie stabilită pe bază de dovezi certe, rezultate din documente, expertize, declarații ale martorilor etc.

(2) Sarcina probei datei producerii pagubei și a constatării acesteia revine unității al cărei personal efectuează cercetarea administrativă.

(3) În cazul în care unitatea păgubită nu face dovada constatării pagubei în cel mult 3 ani de la producerea acesteia, nu o mai poate recupera nici de la autorul direct, nici de la cei care aveau obligația să o constate înăuntrul acestui termen. Exceptând situația când omisiunea de constatare a pagubei constituie infracțiune, paguba se scade din evidență, indiferent de cuantum, pe baza actului de cercetare aprobat de comandantul/șeful unității păgubite.

Art. 73

(1) Obligarea la restituirea sumelor încasate fără drept, a contravalorii bunurilor ori a serviciilor nedatorate se poate face:

- a) pentru un an în urmă, socotit de la data constatării pagubei - pe seama celor care le-au încasat, le-au primit ori li s-au prestat, exceptând situațiile prevăzute la art. 20 alin. (2) din ordonanță, atunci când au fost de bună-credință;
 - b) pentru 3 ani în urmă socotiți de la data constatării pagubei - pe seama celor care le-au încasat, le-au primit ori li s-au prestat, exceptând situațiile prevăzute la art. 20 alin. (2) din ordonanță, atunci când nu au fost de bună-credință și dacă fapta nu constituie infracțiune.
- (2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. a), pentru ceilalți 2 ani anteriori din termenul de 3 ani de la data constatării pagubei, obligarea la restituirea sumelor încasate fără drept, a contravalorii bunurilor ori a serviciilor nedatorate se face pe

seama celor din vina cărora s-a produs paguba.

Exemplu: În perioada 1 ianuarie 2008-31 decembrie 2012, un angajat al M.A.I. a primit cu 100 lei în plus la salariul lunar, adică 6.000 lei în total. Rezolvarea situației, în raport cu dispozițiile art. 24 din ordonanță, se face astfel:

- pentru ultimul an, în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2012, beneficiarul va fi obligat la recuperarea sumei;
- pentru următorii 2 ani în urmă, în perioada 1 ianuarie 2010-31 decembrie 2011, răspunderea materială se stabilește în sarcina celui vinovat de efectuarea plății;
- pentru ceilalți ani, în perioada 1 ianuarie 2008-31 decembrie 2009, suma se va da la scădere.

Dacă plata, distribuția sau prestația s-a realizat dincolo de termenul de un an prevăzut de art. 24 alin. (2) din ordonanță, unitatea nu are dreptul la recuperare de la beneficiar; în schimb, acest drept se menține față de cel vinovat pe ceilalți 2 ani, dar nu mai mult de 3 ani în urmă, socotiți de la data constatării.

Art. 74

În situația în care beneficiarul plăților nedatorate este una și aceeași persoană cu cea din vina căreia s-a făcut plata, distribuția sau prestația, recuperarea se va face pentru 3 ani în urmă de la acesta, dacă faptă nu constituie infracțiune.

PARTEA 20: Ordonanță

Art. 25

(1) Obligarea la plata despăgubirilor pentru pagubele produse sau a contravalorii bunurilor și serviciilor nedatorate, precum și obligarea la restituirea sumelor încasate fără drept se face prin decizie de imputare.

(2) Decizia de imputare se emite de către comandantul sau șeful unității a cărei comisie a efectuat cercetarea administrativă și constituie titlu executoriu.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1), când în cauză este comandantul sau șeful unității, singur sau împreună cu alte persoane, decizia de imputare se emite de comandantul sau șeful eșalonului superior.

(4) Decizia de imputare se emite în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării procesului-verbal de cercetare administrativă la organul competent s-o emită și se comunică în termen de cel mult 15 zile celui obligat la plată.

(5) Decizia de imputare va fi temeinic motivată și va cuprinde obligatoriu termenul în care poate fi contestată și organul competent în soluționarea contestației.

(6) Proba temeiniciei și legalității deciziei de imputare trebuie efectuată de unitatea al cărei comandant sau șef a emis-o.

PARTEA 20¹: Instrucțiuni

Art. 75

(1) Decizia de imputare este actul unilateral al comandantului/șefului competent să îl emită, prin care se stabilește răspunderea materială a unuia sau mai multor angajați, potrivit legii.

(2) Decizia de imputare se emite de către comandantul/șeful unității:

a) al cărei personal sau, după caz, a cărei comisie a efectuat cercetarea administrativă;

b) care a ordonat cercetarea administrativă finalizată cu stabilirea răspunderii materiale limitate, chiar dacă partea de pagubă care depășește cuantumul imputabil nu intră în competența sa pentru scăderea din evidență conform prevederilor art. 6 alin. (1) lit. a)-c), art. 13 alin. (2), art. 14 alin. (3) și art. 16 și 17 din ordonanță.

(3) Decizia de imputare constituie titlu executoriu de la data când a fost comunicată celui obligat la restituire.

(4) Dreptul conducătorului autorității sau instituției publice de a emite decizia de imputare se prescrie în termen de 3 ani de la data producerii pagubei.

(5) Decizia de imputare se motivează temeinic, în fapt și în drept, și cuprinde, în mod obligatoriu, elementele indicate în anexa nr. 2.

Art. 76

(1) În situația prevăzută la art. 75 alin. (2) lit. b), dosarul cu rezultatul cercetării administrative se înaintează eșalonului superior în competența căruia intră aprobarea scăderii din evidență, care este obligat să se pronunțe în termen de 30 de zile de la primirea dosarului.

(2) După luarea hotărârii, eșalonul superior competent restituie unității dosarul cercetării, spre a lua măsuri. Astfel:

a) dacă s-a aprobat darea la scădere, pe decizia de imputare se va face mențiune despre aceasta, sub semnătura șefului compartimentului financiar, indicându-se numărul ordinului, data, organul care a dat aprobarea și suma dată la scădere;

b) dacă nu s-a aprobat darea la scădere, comandantul/șeful unității păgubite:

(i) dispune recercetarea cauzei și luarea măsurilor ce se impun, în cazul când nu s-au împlinit termenele de cercetare;

(ii) solicită comisiei de jurisdicție a imputațiilor repunerea în termen, conform art. 33 din ordonanță, luând măsuri de executare a cercetării administrative și de stabilire a răspunderii materiale pentru partea din pagubă pentru care nu s-a aprobat darea la scădere, în cazul în care termenele de cercetare s-au împlinit.

Art. 77

(1) Decizia de imputare se emite în termenul prevăzut la art. 25 din ordonanță și se comunică, în extras, celor obligați la plată, pe bază de dovadă de luare la cunoștință, întocmită conform modelului prevăzut în anexa nr. 3.

(2) În cazul în care cel obligat la plată refuză să semneze dovada de luare la cunoștință sau nu se află la domiciliul indicat, organul care efectuează comunicarea este obligat să încheie un proces-verbal de îndeplinire a procedurii de comunicare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 4.

(3) Dovada de luare la cunoștință și procesul-verbal de îndeplinire a procedurii de comunicare a deciziei de imputare se anexează la dosarul de cercetare administrativă, care rămâne la organul financiar al unității păgubite.

Art. 78

(1) Înregistrarea în evidență a debitelor se confirmă astfel:

a) în cazul în care decizia de imputare a fost emisă de comandantul/șeful unității care o pune în executare, șeful compartimentului financiar menționează, sub semnătură, pe toate copiile, numărul curent și data operațiunii din registrul-jurnal;

b) în cazul în care decizia de imputare a fost emisă de comandantul/șeful altei unități decât cea care o pune în executare, aceasta din urmă este obligată să confirme, de îndată, unității emitente înregistrarea în evidență a debitului cu dovada al cărei model este prevăzut în anexa nr. 5.

(2) Decizia de imputare, fără mențiunea prevăzută la alin. (1) lit. a) sau neconfirmată cu dovada prevăzută la lit. b), nu constituie temei legal pentru regularizarea soldurilor evidenței contabile a materialelor sau pentru scăderea din evidența contabilă și financiară a debitului respectiv.

PARTEA 21: Ordonanță**Art. 26**

Acoperirea pagubelor, precum și restituirea sumelor sau plata contravalorii bunurilor ce nu mai pot fi restituite în natură ori a serviciilor nedatorate, recunoscute, se fac prin angajament de plată, în scris, al celui în cauză. În acest caz angajamentul de plată constituie titlu executoriu de la data semnării acestuia.

PARTEA 21¹: Instrucțiuni**Art. 79**

(1) Angajamentul de plată este actul juridic unilateral prin care personalul M.A.I. cercetat administrativ recunoaște că datorează suma prevăzută în cuprinsul său și își asumă obligația de a o plăti.

(2) Angajamentul de plată constituie titlu executoriu și pe baza lui se fac reținerile din salariul/solda celui în cauză.

(3) Angajamentul de plată poate fi luat numai după ce s-a efectuat cercetarea administrativă, pe baza procesului-verbal de cercetare administrativă. Se interzice luarea angajamentului de plată în alb.

(4) Angajamentul de plată se ia pentru pagube de orice natură și de orice valoare și se întocmește potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 6 de către compartimentul financiar al unității unde s-a înregistrat debitul.

Art. 80

În cazul în care cel în cauză consimte să depună la casierie, integral și pe loc, contravaloarea pagubei, angajamentul de plată se poate lua prin înscrierea pe spatele duplicatului chitanței de încasare a sumei, folosind formula: "recunosc că datorez unității suma de lei, adică lei, pe care consimt să o depun la casierie", urmată de semnarea și datarea mențiunii. O fotocopie a chitanței certificate de șeful compartimentului financiar se anexează la fiecare exemplar al procesului-verbal de cercetare administrativă.

Art. 81

În cazul în care se constată că angajamentul de plată nu cuprinde în mod clar și cert toate elementele necesare, în termenele și în condițiile legii se emite decizia de imputare. Se exceptează situațiile în care persoana recunoaște în angajament că datorează întreaga sumă, dar își ia obligația să plătească o parte din ea. În asemenea situații, dacă recunoașterea are loc în cadrul termenelor prevăzute de art. 23 și 25 din ordonanță, aceasta întrerupe prescripția, iar termenele respective încep să curgă din nou de la data recunoașterii celui în cauză.

Exemplu: Comandantul/Șeful unității ia cunoștință la 1 iulie 2012 de producerea unei pagube de 1.000 lei. La 15 septembrie 2012, cel în cauză recunoaște că datorează această sumă, dar își asumă angajamentul de plată pentru 300 lei. Întrucât pentru restul de 700 lei recunoașterea celui în cauză întrerupe prescripția, termenele prevăzute de art. 23 și 25 din ordonanță încep să curgă de la data de 15 septembrie 2012. Dacă recunoașterea ar fi survenit la 10 octombrie, pentru suma de 700 lei nu se mai putea emite decizie de imputare, pentru depășirea termenelor menționate.

Art. 82

Angajamentul de plată creează obligații juridice în sarcina persoanei care și l-a asumat numai dacă este luat înăuntrul termenului de 3 ani prevăzut de art. 24 din ordonanță sau al termenului de un an prevăzut la art. 24 alin. (2) din ordonanță, ambele termene fiind de decădere.

Art. 83

În litigiile privitoare la anularea angajamentului de plată, unitatea nu are obligația să facă dovada temeiniciei și legalității lui, persoana care și l-a asumat fiind obligată să dovedească că nu datorează, total sau parțial, suma pe care a consimțit să o plătească, iar unitatea păgubită are obligația să prezinte contraprobe.

Art. 84

Repararea pagubelor prin angajamentul de plată se poate face numai dacă sunt întrunite condițiile cumulative obligatorii necesare răspunderii materiale.

Art. 85

(1) Consimțământul pentru repararea pagubei se poate lua și pe un tabel nominal, certificat prin mențiunea "Dat în fața noastră" și semnat de personalul care execută cercetarea administrativă. Tabelul aprobat de comandantul/șeful unității trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

- a) numele de familie și prenumele celui care urmează să repare paguba;
- b) obiectul pagubei și valoarea;
- c) data și semnătura prin care cei în cauză consimt la repararea pagubei;
- d) mențiunea scrisă de mână de către cel în cauză: "recunosc paguba și consimt să o repar".

(2) Semnătura celor în cauză pe tabelul întocmit în condițiile arătate constituie angajament de plată.

PARTEA 22: Ordonanță**Art. 27**

(1) Sumele stabilite pentru acoperirea pagubelor produse instituțiilor publice prevăzute la art. 2 se rețin în rate lunare din soldă sau salariu ori din acele drepturi bănești ale celor în cauză, în condițiile legii, începând cu prima soldă sau salariu al acestora, de la data comunicării titlului executoriu.

(2) Ratele nu pot fi mai mari de o treime din solda lunară netă sau din salariul net, fără a se putea depăși, împreună cu celelalte rețineri, jumătate din aceste drepturi, cu excepția cazurilor în care prin lege se stabilește astfel.

(3) Până la rămânerea definitivă a titlurilor executorii, sumele reținute în baza acestora se depun de către organul financiar al unității militare păgubite într-un cont separat, la bancă sau la Casa de Economii și Consemnațiuni, la alegerea persoanei obligate la plată.

PARTEA 22¹: Instrucțiuni**Art. 86**

(1) Dacă paguba produsă de gestionari, în gestiunea proprie, nu se acoperă integral, în termen de o lună de la definitivarea titlului executoriu, ținându-se seama și de reținerile făcute până la acel moment, unitatea se va despăgubi, în primul rând, din garanția constituită în favoarea sa, în temeiul art. 16 și 17 din Legea nr. 22/1969 privind angajarea gestionarilor, constituirea de garanții și răspunderea în legătură cu gestionarea bunurilor, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În cazul în care paguba nu se poate acoperi, se continuă cu rețineri de 1/3 din solda lunară netă/salariul net/salariul de bază de încadrare net a/al gestionarului respectiv.

(3) Solda lunară netă/Salariul lunar net/Salariul de bază de încadrare net, în raport cu care se determină cuantumul

ratei lunare, se stabilește conform prevederilor art. 26.

Art. 87

(1) Reținerile pentru personalul M.A.I. se fac din totalitatea drepturilor bănești pe care le primesc, indiferent de natura acestora: soldă, indemnizații, prime etc.

(2) Reținerile din drepturile bănești ale personalului M.A.I. pentru acoperirea pagubelor se fac începând cu prima lună de plată a drepturilor salariale, care intervine după comunicarea titlului executoriu sau semnarea angajamentului de plată, pe baza căruia a fost înregistrat în evidența contabilă debitul pentru paguba produsă.

Art. 88

(1) Pentru recuperarea pagubelor produse M.A.I., sunt titluri executorii:

- a)** decizia de imputare, de la data comunicării;
- b)** angajamentul de plată în scris, din momentul semnării sale.

(2) Decizia de imputare și angajamentul de plată devin titluri executorii definitive în cazul în care:

- a)** nu au fost contestate în termenul legal;
- b)** nu s-a făcut plângere, în termen, după soluționarea contestației;
- c)** au fost menținute sau modificate de către comisia de jurisdicție a imputațiilor.

Art. 89

Reținerile pentru recuperarea pagubelor se efectuează cu regularitate, fără a fi întrerupte sau suspendate decât în următoarele cazuri:

- a)** când debitul nu poate fi urmărit datorită reținerilor efectuate în limita a 1/2 din drepturile bănești ale debitorului și în ordinea de preferință prevăzută de lege;
- b)** când comisiile competente să soluționeze contestațiile sau comisiile de jurisdicție a imputațiilor, cu ocazia soluționării cauzelor, hotărăsc suspendarea reținerilor, potrivit art. 42 din ordonanță;
- c)** când există alte cauze legale de întrerupere sau de suspendare.

Art. 90

(1) În conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, salariile/soldele și celelalte drepturi bănești pot fi urmărite astfel:

- a)** până la 1/2 din solda lunară netă/salariul net/salariul de bază de încadrare net, pentru sumele datorate cu titlu de obligație de întreținere sau de alocație pentru copii;
- b)** până la 1/3 din solda lunară netă/salariul net/salariul de bază de încadrare net, pentru orice alte datorii.

(2) În cazul în care asupra soldei lunare netă/salariului net/salariului de bază de încadrare net există mai multe urmări, toate reținerile nu pot depăși 1/2 din aceasta/acesta, în afară de cazul în care legea prevede altfel. În asemenea situații ordinea în care se fac reținerile este următoarea:

- a)** obligațiile de întreținere;
- b)** plata despăgubirilor pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale;
- c)** plata datoriilor către stat izvorâte din impozite și taxe;
- d)** plata despăgubirilor pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice sau private;
- e)** toate celelalte datorii.

Art. 91

În cazul persoanelor care nu primesc soldă sau salariu, reținerile pentru recuperarea pagubelor se fac din:

- a)** veniturile realizate din drepturile de autor, inclusiv drepturile conexe;
- b)** veniturile realizate din drepturile de inventator și inovator;
- c)** veniturile realizate din desfășurarea unei activități economice pe bază de liberă inițiativă, precum și din practicarea unei profesii libere;
- d)** veniturile realizate din activități artistice, distractive sau sportive desfășurate în mod independent;
- e)** orice alte venituri realizate ca plată a unor servicii prestate sau lucrări executate;
- f)** pensiile de orice fel.

Art. 92

(1) Nu se pot urmări, decât pentru sume datorate cu titlu de obligații de întreținere, ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă din cauză de boală sau accident, pentru prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătății și compensația acordată în caz de desfacere a contractului de muncă. Urmărirea acestor drepturi bănești se face în limita stabilită de actele normative în vigoare, respectiv până la 1/2 din salariul/solda lunar/lunară net/netă.

(2) Nu se pot urmări pentru niciun fel de datorii:

- a)** ajutoarele acordate în caz de deces, pentru sarcină și lehozie, pentru îngrijirea copilului bolnav în vârstă de până la 3 ani;
- b)** diurnele și orice alte indemnizații cu destinație specială;
- c)** bursele de studii.

PARTEA 23: Ordonanță

Art. 28

Acoperirea pagubelor stabilite în condițiile prezentei ordonanțe se poate face și prin depunerea în natură a bunurilor ori de câte ori paguba nu este urmarea unei infracțiuni, în următoarele condiții:

- a)** bunurile să fie identice și să corespundă calitativ;
- b)** să fie procurate cu acte legale;
- c)** să fie predate unității la care s-a constatat paguba.

PARTEA 23¹: Instrucțiuni

Art. 93

(1) Procedura acoperirii în natură a pagubelor nu o înlătură pe cea a constatării, cercetării și emiterii deciziei de imputare sau a asumării unui angajament de plată în scris, în termenele și condițiile prevăzute de ordonanță.

(2) În cazul în care urmează să se facă recuperarea în natură a pagubei, după predarea bunului la unitatea la care s-a constatat paguba și întocmirea actelor de gestiune și a operațiunilor de evidență, șeful organului financiar care are în evidență debitul va lua măsuri pentru efectuarea operațiunilor de regularizare a soldurilor din evidența contabilă.

(3) Depunerea în natură a bunurilor în scopul acoperirii pagubei, dacă aceasta nu este urmarea unei infracțiuni, se poate executa numai cu întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute la art. 28 din ordonanță.

(4) Bunurile care se depun în natură trebuie să fie însoțite de documente care să ateste dreptul de proprietate al

persoanei care a produs paguba, de certificate de calitate și garanție, după caz, care să ateste data fabricației, termenul de valabilitate, precum și principalele caracteristici calitative, potrivit normei sau standardului de fabricație.

PARTEA 24: Ordonanță

Art. 29

Comandantul sau șeful unității care a emis decizia de imputare ori al cărei organ financiar a primit angajamentul de plată, precum și comandantul sau șeful eșalonului superior, atunci când constată că imputația este total sau parțial neîntemeiată ori nelegală, poate să o anuleze sau să o reducă, în termen de cel mult 3 ani, printr-o altă decizie, dacă între timp nu s-a pronunțat o hotărâre asupra contestației făcute împotriva deciziei de imputare sau angajamentului de plată.

PARTEA 24¹: Instrucțiuni

Art. 94

(1) Anularea parțială sau totală a imputației stabilite prin decizie de imputare ori angajament de plată se face la cererea celui în cauză, din oficiu sau în urma constatării netemeinicii ori nelegalității imputației, de către comandantul/șeful unității care a emis decizia de imputare ori al cărei organ financiar a primit angajamentul de plată, precum și de către comandantul sau șeful eșalonului superior.

(2) Constatarea netemeinicii sau nelegalității deciziei de imputare ori a angajamentului de plată se face în urma unei noi cercetări administrative, pe baza procesului-verbal de cercetare administrativă. În toate situațiile, anularea sau reducerea imputației stabilite prin decizie de imputare sau angajament de plată se face, în termen de cel mult 3 ani, printr-o altă decizie, de către comandantul/șeful unității al cărei personal sau, după caz, a cărei comisie a efectuat cercetarea administrativă, dacă între timp nu s-a pronunțat o hotărâre asupra contestației.

PARTEA 25: Ordonanță

CAPITOLUL IV: Căile de atac

Art. 30

(1) Persoana care consideră că imputarea sau reținerea a fost făcută fără temei sau cu încălcarea legii, precum și cea care, după ce a semnat un angajament de plată, constată că în realitate nu datorează, parțial sau total, suma pretinsă de unitate poate face contestație, în cel mult 30 zile de la data comunicării sub semnătură a deciziei de imputare sau de la data semnării angajamentului de plată.

(2) Contestațiile se depun la unitatea care are în evidență debitul și se soluționează de comandantul sau șeful care a emis decizia de imputare sau a cărei comisie a efectuat cercetarea administrativă privind paguba pentru care s-a semnat angajamentul de plată.

(3) Verificarea temeinicii contestației poate fi făcută de persoana prevăzută la alin. (2) sau de o comisie de soluționare a contestației, numită de aceasta, nefiind obligatoriu ca membrii comisiei să fi participat la efectuarea cercetării administrative.

(4) Hotărârea asupra contestației se pronunță în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării acesteia și se comunică în scris, în termen de cel mult 15 zile de la pronunțare, unității care are în evidență debitul, precum și celui în cauză.

PARTEA 25¹: Instrucțiuni

Art. 95

Pentru imputațiile stabilite prin decizii de imputare emise de comandanții/șefii eșaloanelor superioare, unitățile păgubite, prin grija șefului compartimentului financiar-contabil, aduc la cunoștință aceste decizii persoanelor răspunzătoare, în termen de 15 zile de la data înregistrării debitelor în evidența contabilă. Contestațiile la deciziile de imputare se centralizează și se transmit eșaloanelor care au emis deciziile de imputare, în cel mult 45 de zile de la data înregistrării acestora în evidența contabilă.

Art. 96

(1) Termenul de contestație prevăzut de art. 30 din ordonanță împotriva deciziei de imputare și a angajamentului de plată este de 30 de zile, socotit în "zile libere", în sensul că nu se iau în calcul nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârșit termenul. Calculul se face astfel: dacă dovada de luare la cunoștință a fost semnată la 1 noiembrie 2012, contestația se poate face până în ziua de 1 decembrie 2012 inclusiv.

(2) Termenul care se sfârșește într-o zi de sărbătoare legală sau când serviciul este suspendat se prelungește până la sfârșitul primei zile de lucru următoare.

(3) Atunci când contestația nu s-a depus în termen, imputația devine definitivă.

Art. 97

Atunci când răspunderea materială s-a stabilit în condițiile art. 15 alin. (2) din ordonanță, contestațiile introduse se soluționează după expirarea termenului de 30 de zile de la data semnării dovezii de luare la cunoștință de către persoana răspunzătoare material care a luat cunoștință ultima de decizia de imputare.

Art. 98

Contestația trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- a) gradul, numele de familie și prenumele contestatarului;
- b) domiciliul;
- c) locul de muncă și funcția;
- d) numărul și data deciziei de imputare, respectiv ale angajamentului de plată care face obiectul contestației;
- e) data când cel în cauză a luat cunoștință de decizia de imputare sau, în cazul angajamentului de plată, data la care a luat cunoștință de împrejurarea care justifică cererea;
- f) motivele, în fapt și în drept, pe care își sprijină contestația;
- g) enumerarea actelor pe care le depune în susținerea motivelor invocate;
- h) semnătura și data contestației.

Art. 99

(1) Comisiile de soluționare a contestațiilor se compun dintr-un număr de 3 membri și 2 supleanți, numiți prin dispoziție/ordin de zi pe unitate de către comandantul/șeful care a emis decizia de imputare sau al cărui personal a efectuat cercetarea administrativă privind paguba pentru care s-a dat angajamentul de plată. Prin același ordin se va desemna și un secretar care să execute sarcinile de secretariat și să îndeplinească actele procedurale.

(2) Dispoziția/Ordinul de zi pe unitate se aduce la cunoștință pe bază de semnătură membrilor comisiei de soluționare

a contestațiilor.

(3) Din comisiile de soluționare a contestațiilor pot face parte și persoanele care au efectuat cercetarea administrativă.

Art. 100

(1) Comisia judecă în complet de 3 membri, supleanții înlocuindu-i pe membri atunci când aceștia lipsesc din unitate sau când vreunul dintre ei are legătură cu cauza care se judecă.

(2) Înainte de a trece la judecarea fondului contestației, comisia analizează dacă este competentă să judece cauza respectivă și dacă contestațiile s-au introdus în termen. În cazul în care contestațiile nu s-au introdus în termen, comisia le respinge fără să le judece în fond.

(3) La judecarea în fond a contestațiilor comisia analizează toate problemele ridicate în contestație și toate documentele și dovezile pe care contestatarul le aduce în apărarea sa.

(4) În cazul în care comisia consideră, poate chema spre a fi audiați contestatarul și alte persoane care pot contribui la stabilirea adevărului material. Chemarea persoanelor pentru clarificarea cauzei se face prin adresă scrisă.

(5) Dacă este necesar, comisia se deplasează la fața locului pentru a constata și verifica împrejurările în care s-a produs paguba sau starea de lucruri invocată în apărarea contestatarului. Dacă este necesar, comisia poate solicita structurilor competente realizarea de cercetări suplimentare.

(6) Atunci când lămurirea cauzei o impune, comisia poate solicita tehnicieni și specialiști competenți care să dea relații și explicații sau chiar să asiste și să exprime puncte de vedere în scris, părerea acestora având caracter consultativ.

Art. 101

La cererea celor în cauză și pentru motive temeinice, comisia pentru soluționarea contestațiilor poate hotărî suspendarea executării deciziei de imputare sau a angajamentului de plată până la soluționarea cauzei.

Art. 102

(1) Atunci când, în urma judecării fondului contestației, comisia de soluționare a contestațiilor stabilește că decizia de imputare s-a emis împotriva altei persoane decât cea care a produs paguba sau pentru o pagubă mai mică decât cea reală, informează comandantul/șeful unității la care s-a produs paguba, care poate cere comisiei de jurisdicție a imputațiilor repunerea în termen, conform art. 33 din ordonanță, pentru emiterea unui nou titlu executoriu împotriva celui vinovat de producerea pagubei și, respectiv, numai pentru partea din pagubă care nu este cuprinsă în decizia de imputare.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), pentru efectuarea recercetării curg termenele prevăzute de art. 23 și 25 din ordonanță.

Art. 103

(1) Comisiile de soluționare a contestațiilor adoptă hotărârile în unanimitate sau cu majoritate de voturi, în ultimul caz opinia separată menționându-se distinct.

(2) Hotărârea asupra contestației se întocmește potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 7.

(3) Hotărârea dată în soluționarea contestației se întocmește în două exemplare, din care exemplarul nr. 1 se trimite structurii financiare care are înregistrat debitul spre a se atașa la dosarul de cercetare administrativă, iar exemplarul nr. 2 rămâne în arhiva unității la nivelul căreia s-a constituit comisia de soluționare a contestației. De asemenea, se întocmește un număr de copii egal cu numărul contestatarilor. Copiile întocmite pentru contestatari se înmânează acestora de organul financiar, pe bază de dovadă, al cărei model este prevăzut în anexa nr. 8, în termen de maximum 15 zile de la pronunțarea hotărârii date în soluționarea contestației.

(4) Hotărârea dată în soluționarea contestației este executorie și se emite în termen de maximum 30 de zile de la data înregistrării contestației la secretariatul unității unde s-a constituit comisia competentă să o soluționeze.

(5) Atunci când cei cărora li se comunică hotărârea refuză să primească copia hotărârii sau să semneze dovada de luare la cunoștință, organul financiar trimite copia hotărârii la domiciliul celui în cauză prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, considerându-se astfel îndeplinită procedura confirmării.

(6) Dovada de luare la cunoștință sau confirmarea de primire a scrisorii recomandate se anexează la originalul hotărârii aflat la structura financiară.

PARTEA 26: Ordonanță

Art. 31

(1) Împotriva hotărârii pronunțate asupra contestației cel nemulțumit poate face plângere în cel mult 15 zile de la data comunicării hotărârii.

(2) Plângerea se depune la unitatea care are în evidență debitul, iar aceasta este obligată să o înainteze comisiei de jurisdicție a imputațiilor în cel mult 5 zile de la înregistrare.

(3) Comisia de jurisdicție a imputațiilor soluționează plângerea în cel mult 60 de zile de la data înregistrării acesteia la comisie.

(4) Hotărârea comisiei de jurisdicție a imputațiilor se consideră definitivă și se comunică unității care are în evidență debitul, precum și celor în cauză, în cel mult 15 zile de la pronunțare.

PARTEA 26¹: Instrucțiuni

Art. 104

(1) Plângerea va cuprinde aceleași elemente ca și contestația, cu deosebirea că motivarea în fapt și în drept trebuie să se refere la temeinicia și legalitatea hotărârii date de comisia de soluționare a contestației.

(2) Plângerea se depune la secretariatul unității în evidența căreia se află decizia de imputare sau se expediază, cu scrisoare recomandată, prin poștă, în termen de 15 zile de la data semnării dovezii de luare la cunoștință sau a primirii confirmării poștale.

(3) La primirea plângerii, organul financiar va înainta, în cel mult 5 zile, Comisiei de jurisdicție a imputațiilor, odată cu aceasta:

a) dosarul cercetării administrative, în original;

b) dovezile de luare la cunoștință a deciziei de imputare și a hotărârii asupra contestației;

c) hotărârea comisiei de soluționare a contestațiilor luată în cauză respectivă.

(4) Atunci când prin hotărârea asupra contestației au fost menținute la plată mai multe persoane, iar răspunderea materială a acestora este comună, dosarul de cercetare administrativă cu toată documentația se înaintează numai după expirarea termenului de 15 zile de la data semnării dovezii de către persoana care a luat ultima cunoștință de hotărârea respectivă.

(5) Hotărârile pronunțate de comisia de jurisdicție a imputațiilor se întocmesc potrivit modelului din anexa nr. 7 și sunt

definitive.

(6) Hotărârile comisiei de jurisdicție a imputațiilor se iau în unanimitate sau cu majoritate de voturi, în ultimul caz opinia separată menționându-se distinct. Hotărârea se comunică unității care are în evidență debitul, celor în cauză, precum și unității care a constatat paguba, în termen de 15 zile de la pronunțare, ținându-se seama de prevederile din prezentele instrucțiuni referitoare la comunicarea hotărârii asupra contestațiilor.

PARTEA 27: Ordonanță

Art. 32

(1) Comisiile de jurisdicție a imputațiilor se înființează, se organizează și funcționează pe baza ordinului conducătorilor instituțiilor publice prevăzute la art. 2, fiind formate din 3-7 membri.

(2) Aceste comisii funcționează în complete compuse din 3 membri, din care unul va fi în mod obligatoriu ofițer de justiție sau licențiat în științe juridice.

PARTEA 27¹: Instrucțiuni

Art. 105

(1) Pentru soluționarea plângerilor se organizează și funcționează pe lângă M.A.I. comisia de jurisdicție a imputațiilor, având competență asupra tuturor structurilor M.A.I.

(2) Membrii comisiei de jurisdicție a imputațiilor se numesc prin ordin al ministrului afacerilor interne, la propunerea secretarului general al M.A.I., cu respectarea prevederilor art. 32 alin. (1) din ordonanță.

(3) Pentru organizarea în bune condiții a activităților de soluționare a plângerilor, membrii comisiei aleg, prin vot deschis, cu majoritate simplă, președintele acesteia și un vicepreședinte, care este înlocuitorul de drept al președintelui.

(4) Comisia de jurisdicție a imputațiilor funcționează pentru fiecare cauză în parte, în complete compuse din 3 membri, din care, în calitate de președinte al completului, va fi, în mod obligatoriu, un ofițer licențiat în științe juridice.

(5) Membrul care, în orice mod, are legătură cu cauza nu poate face parte din completul de soluționare a plângerii și este obligat să se abțină până la deschiderea ședinței de judecată, prin comunicare făcută președintelui comisiei, imediat după aflarea motivelor respective, sau poate fi recuzat imediat după deschiderea ședinței de judecată, printr-o cerere de recuzare formulată și adresată președintelui comisiei de jurisdicție a imputațiilor, o singură dată, numai cu privire la membrii completului ce au fost desemnați să judece cauza.

Art. 106

Decizia asupra cererii de recuzare se ia prin votul deschis al majorității simple a membrilor comisiei de jurisdicție a imputațiilor, cu excepția celor recuzați; în cazul unui vot paritar, decizia hotărâtoare revine președintelui comisiei, iar dacă președintele este recuzat, decizia hotărâtoare aparține vicepreședintelui.

Art. 107

Judecarea cauzei poate începe sau poate continua numai după soluționarea abținerii, respectiv a cererii de recuzare de către completul desemnat în acest sens.

PARTEA 28: Ordonanță

Art. 33

(1) Atunci când, din motive temeinice, nu s-a efectuat cercetarea administrativă sau nu s-a emis decizia de imputare în termenele prevăzute la art. 23 alin (1), (2) și la art. 25 alin (4), precum și în cazul în care decizia de imputare s-a emis împotriva altei persoane decât cea care a produs paguba ori pentru o pagubă mai mică decât cea reală, comandantul sau șeful unității competent poate cere comisiei de jurisdicție a imputațiilor repunerea în termen. Cererea se face în cel mult 15 zile de la încetarea cauzei care a împiedicat efectuarea cercetării administrative sau emiterea deciziei de imputare ori de la data când comandantul sau șeful unității competent a luat cunoștință că decizia de imputare s-a emis împotriva altei persoane decât cea care a produs paguba sau pentru o pagubă mai mică decât cea reală.

(2) Comisia de jurisdicție a imputațiilor, judecând cererea de repunere în termen, o admite sau o respinge prin hotărâre, care este definitivă. Hotărârea se comunică în cel mult 15 zile de la pronunțare comandantului sau șefului unității care a solicitat repunerea în termen.

(3) Când s-a emis cererea de repunere în termen, termenele prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) și la art. 25 alin. (4) curg de la data înregistrării hotărârii la unitatea în cauză.

PARTEA 28¹: Instrucțiuni

Art. 108

Cererea de repunere în termen trebuie să fie sprijinită de actele doveditoare ale motivului invocat și însoțită, în mod obligatoriu, de următoarele documente:

a) actul de constatare a existenței pagubei, în cazul în care se cere repunerea în termen pentru neexecutarea cercetării administrative în termenul legal;

b) dosarul cercetării, în cazul în care se cere repunerea în termen pentru neemiterea deciziei de imputare ori atunci când decizia de imputare s-a emis împotriva altei persoane decât cea care a produs paguba sau pentru o pagubă mai mică decât cea reală.

Art. 109

(1) Hotărârea comisiei de jurisdicție a imputațiilor prin care a fost admisă cererea de repunere în termen se comunică comandantului/șefului care a solicitat repunerea în termen, pentru a lua măsurile necesare în termenele prevăzute de art. 23 și 25 din ordonanță, după caz;

(2) Hotărârea comisiei de jurisdicție a imputațiilor prin care a fost respinsă cererea de repunere în termen se comunică atât comandantului/șefului care a solicitat repunerea în termen, cât și comandantului/șefului eșalonului superior, pentru a lua măsuri de stabilire a răspunderii materiale, potrivit prevederilor art. 34 din ordonanță.

PARTEA 29: Ordonanță

Art. 34

După expirarea termenelor prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) și la art. 25 alin. (4), paguba se impută celor vinovați de neefectuarea cercetării administrative sau de neemiterea deciziei de imputare, cu excepția situațiilor în care s-a dispus repunerea în termen.

PARTEA 29¹: Instrucțiuni

Art. 110

(1) Termenele prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) și la art. 25 alin. (4) din ordonanță sunt termene de prescripție, susceptibile de suspendare și întrerupere, potrivit prevederilor legale privind prescripția extinctivă.

(2) Nerespectarea termenelor prevăzute la art. 23 alin. (1) și (2) și la art. 25 alin. (4) din ordonanță înăuntrul cărora trebuie să se execute cercetarea administrativă și să se emită decizia de imputare duce la pierderea dreptului de stabilire a răspunderii materiale în sarcina persoanelor vinovate de producerea pagubei.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), pentru repararea pagubei, se stabilește răspunderea materială în sarcina persoanelor care nu au luat măsurile necesare pentru efectuarea cercetării administrative sau pentru emiterea deciziei de imputare, dacă nu s-a obținut repunerea în termen.

(4) Suma pentru care se stabilește răspunderea materială în condițiile alin. (3) este egală cu cea care ar fi trebuit să se recupereze, potrivit prevederilor ordonanței, de la persoanele vinovate de producerea pagubei, individual sau în comun, limitat ori integral, după caz.

Art. 111

În cazul în care comisia de jurisdicție a imputațiilor a respins cererea de repunere în termen, termenele pentru executarea cercetării administrative sau pentru emiterea deciziei de imputare de către comandantul/șeful eşalonului superior curg de la data înregistrării hotărârii comisiei de jurisdicție a imputațiilor la secretariatul acestor structuri.

PARTEA 30: Ordonanță

Art. 35

(1) Hotărârile definitive pot fi revizuite de organul care le-a pronunțat, la cererea militarilor interesați, a comandanților sau șefilor unităților ori a șefilor organelor de control financiar de gestiune, când au fost descoperite fapte ori acte noi care nu au putut fi prezentate până la data soluționării cauzei, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Cererea de revizuire se face în cel mult 30 de zile de la data când persoanele interesate au luat cunoștință de actele sau faptele care constituie motivul revizuirii și se depune la unitatea care are în evidență debitul. Unitatea este obligată să înainteze cererea de revizuire la organul competent să o soluționeze în cel mult 3 zile de la înregistrare.

(3) Hotărârea asupra cererii de revizuire se pronunță în cel mult 30 de zile de la data înregistrării acesteia la organul competent să o soluționeze și se comunică în cel mult 15 zile unității care are în evidență debitul și celor în cauză.

PARTEA 30¹: Instrucțiuni

Art. 112

(1) Sunt supuse revizuirii:

a) hotărârile comisiilor pentru soluționarea contestațiilor;

b) hotărârile comisiei de jurisdicție a imputațiilor.

(2) Cererile de revizuire se înaintează, în cel mult 3 zile de la înregistrare, la comisia a cărei hotărâre se atacă și se soluționează de aceste organe.

(3) Revizuirea se cere atât în favoarea, cât și în defavoarea celor obligați la plată.

(4) Cererea de revizuire trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu, următoarele elemente:

a) hotărârea a cărei revizuire se solicită;

b) motivele pe care se întemeiază cererea;

c) probele pe care se fundamentează.

(5) În sensul art. 35 alin. (1) din ordonanță, prin fapte sau acte noi se înțelege acele fapte sau acte care s-au produs și, respectiv, au existat înainte de luarea hotărârii care se cere revizuită, dar nu au putut fi prezentate la acea dată, fiind descoperite ulterior.

(6) Fără a se limita la prezenta enumerare, pot fi invocate ca:

a) fapte noi, ce pot constitui motive de revizuire: existența bunului care constituie obiectul imputației; un alt grad de uzură al bunului decât cel avut în vedere la evaluarea pagubei; constatarea acțiunii sau inacțiunii unei alte persoane și care are legătură cu producerea pagubei; erori în operațiunile de evidență contabilă etc.;

b) acte noi, ce pot constitui motive de revizuire: acte de gestiune neoperante în evidență; registre în care s-a consemnat executarea unor verificări, controale etc.; procese-verbale de inventariere; acte de recepție; rapoarte în care s-au sesizat fapte în legătură cu paguba; documente de exploatare în care nu sau consemnat și operat toate orele de funcționare etc.

Art. 113

(1) Dacă cererea de revizuire este admisă, comisiile de soluționare a contestațiilor sau comisia de jurisdicție a imputațiilor anulează hotărârea atacată și procedează la reanalizarea cauzei, având în vedere datele existente în dosarul inițial, precum și noile fapte sau acte descoperite. În acest caz, la cererea celor interesați, se poate hotărî suspendarea executării deciziei de imputare sau a angajamentului de plată, aflate în derulare.

(2) Hotărârea dată prin reanalizarea cauzei este supusă căilor de atac corespunzătoare organului de la care emană, potrivit prevederilor prezentelor instrucțiuni.

PARTEA 31: Ordonanță

Art. 37

La soluționarea contestațiilor și a cererilor de revizuire de către comandanți sau șefi de unitate ori de către comisiile de soluționare a contestațiilor, persoanele obligate la plată pot fi citate când ele solicită aceasta în mod expres, precum și în cazurile complexe.

PARTEA 31¹: Instrucțiuni

Art. 114

Prin cazuri complexe, în sensul art. 37 din ordonanță, se înțelege acele cauze caracterizate prin existența mai multor fapte și persoane care au concurat la producerea pagubei, perioada mare de timp în care s-au produs pagubele, dificultatea cauzelor sub raportul necesității consultării unor specialiști, expertize tehnice, grafologice etc. și altele.

PARTEA 32: Ordonanță

Art. 38

(1) La soluționarea cauzelor de către comisia de jurisdicție a imputațiilor, persoanele obligate la plată vor fi citate.

(2) Soluționarea cauzelor se poate face atât la sediul comisiei de jurisdicție a imputațiilor, cât și la sediul unității păgubite.

(3) După deschiderea ședinței, președintele comisiei de jurisdicție a imputațiilor constată dacă sunt ori nu motive de recuzare cu privire la membrii completului, după care dispune citirea sau prezentarea rezumativă a documentelor din dosar și dă cuvântul persoanelor în cauză prezente. Declarațiile acestora se consemnează separat, sub semnătură. Pentru stabilirea adevărului, comisia de jurisdicție a imputațiilor va folosi toate mijloacele de probă admise de lege.

(4) Când persoanele citate nu se pot prezenta din motive temeinic justificate ori procedura nu a fost îndeplinită pentru termenul de judecată fixat sau din alte motive obiective, comisia de jurisdicție a imputațiilor amână cauza pentru un nou termen, întocmind de fiecare dată o încheiere în care va preciza motivul amânării.

PARTEA 32¹: Instrucțiuni

Art. 115

La primirea dosarului cauzei, președintele comisiei de jurisdicție a imputațiilor ia următoarele măsuri:

- a) verifică dacă este complet: există plângerea, documentele cercetării administrative, decizia de imputare, hotărârea asupra contestației și alte documente necesare soluționării cauzei și dispune punerea pe rol sau completarea acestuia;
- b) fixează termenul la care va avea loc soluționarea cauzei;
- c) desemnează completul de judecată și dispune citarea persoanelor obligate la plată, după consultarea completului.

Art. 116

(1) Citarea se face în scris, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 9, prin unitățile în care se află cei în cauză sau prin poștă, atunci când persoanele în cauză nu mai fac parte din personalul M.A.I.

(2) Înmânarea citației se face de secretariatul unităților în care se află cel în cauză, pe bază de dovadă de luare la cunoștință, datată și semnată, care se restituie, de îndată comisiei de jurisdicție a imputațiilor. Citațiile pot fi trimise prin poștă numai cu confirmare de primire.

(3) În cazul în care cei citați refuză primirea citațiilor sau primesc citațiile, dar refuză să semneze dovada, se face mențiune pe citație sau pe dovadă, după caz, despre aceasta. Mențiunea se datează și se semnează, cu aplicarea ștampilei unității, de secretariatul unității respective.

Art. 117

(1) Procedura de citare se consideră îndeplinită prin prezentarea în ședință a celor citați sau prin existența la dosarul cauzei a dovezilor de luare la cunoștință ori a confirmării de primire restituite prin poștă.

(2) În cazul în care cei citați nu s-au putut prezenta din cauze obiective, dovedite cu acte oficiale, sau procedura nu a fost îndeplinită la termenul de judecată fixat, comisia de jurisdicție a imputațiilor amână cauza la un nou termen.

(3) Persoanele prezente la unul din termene nu vor mai fi citate la termenul următor, luând cunoștință despre aceasta prin semnătură dată pe încheierea care se întocmește la ședința respectivă a comisiei.

Art. 118

(1) În exercitarea rolului său activ, comisia de jurisdicție a imputațiilor poate folosi toate mijloacele de probă admise de lege, precum dovada cu înscrisuri, verificarea de scripte, dovada cu martori, prezumțiile, expertiza, cercetarea la fața locului, interogatoriu etc., pentru stabilirea adevărului material.

(2) Comisia de jurisdicție a imputațiilor poate cere executarea unor cercetări de către personalul abilitat din unități, specialiști și tehnicieni, precum și efectuarea de expertize tehnice și contabil-judiciare.

(3) Comisia de jurisdicție a imputațiilor poate dispune, pentru motive întemeiate, efectuarea unei noi cercetări administrative de către eșalonul superior celui care a efectuat cercetarea administrativă inițială.

(4) Costul expertizelor tehnice și contabil-financiare se suportă din fondurile unității în gestiunea căreia s-a constatat paguba, urmând ca după stabilirea răspunderii materiale definitive suma respectivă să fie adăugată la valoarea totală a pagubei.

Art. 119

(1) Soluționarea plângerilor are loc la sediul comisiei de jurisdicție a imputațiilor, la data și ora fixate, sau la sediul unităților păgubite, prin deplasarea completului de judecată la fața locului.

(2) Președintele comisiei dispune să se întocmească, pentru fiecare ședință, o listă a cauzelor ce urmează să se judece în ziua respectivă, luând măsuri să fie afișată la ușa sălii de ședință cu cel puțin o oră înainte de începerea ședinței.

(3) În cazuri bine justificate părțile pot cere președintelui comisiei schimbarea ordinii de judecare a cauzelor.

(4) Cauzele se dezbate verbal, secretarul comisiei fiind obligat să consemneze într-o încheiere conținutul dezbaterilor. Declarațiile persoanelor audiate se consemnează separat, sub semnătura acestora, și se anexează la încheiere.

Art. 120

(1) Președintele completului deschide, suspendă și ridică ședința.

(2) După deschiderea ședinței, președintele completului dispune citirea sau prezentarea rezumativă a documentelor existente la dosar, iar apoi dă cuvântul persoanelor răspunzătoare material și martorilor, experților, tehnicienilor sau altor persoane citate.

(3) În caz de nevoie, președintele poate da cuvântul de mai multe ori, putându-l limita în timp de fiecare dată.

(4) Președintele este în drept să pună întrebări sau să pună în dezbatere orice împrejurări de fapt ori de drept care duc la soluționarea cauzei chiar dacă nu sunt cuprinse în plângere. De asemenea, el poate dispune dovezile pe care le consideră necesare.

(5) Persoanele răspunzătoare material pot pune întrebări numai prin intermediul președintelui, care poate încuviința ca acestea să fie puse și direct.

Art. 121

(1) Președintele și membrii completului de judecată sunt datori să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a descoperi adevărul și a preveni orice greșală în cunoașterea faptelor. Ei vor da părților ajutor activ în ocrotirea drepturilor și intereselor lor legale.

(2) Președintele și membrii comisiei vor hotărî numai asupra celor ce formează obiectul cauzei supuse comisiei spre soluționare.

Art. 122

(1) După ce au avut loc dezbaterile în ședință și cauza a fost pe deplin lămurită, președintele completului le declară închise, iar completul se retrage pentru deliberare.

(2) Pronunțarea se face imediat sau, dacă completul are nevoie de o durată de deliberare mai lungă, la data stabilită de președinte, ținându-se seama și de termenele prevăzute la art. 31 alin. (3) și (4) din ordonanță.

(3) După deliberare, completul de judecată redactează o încheiere în care se consemnează hotărârea luată, care se semnează de toți membrii completului. Hotărârea se aduce la cunoștința celor prezenți, sub semnătura acestora.

(4) Redactarea hotărârii se face ulterior, conform modelului prevăzut în anexa nr. 7.

PARTEA 33: Ordonanță

Art. 39

(1) Comandanții sau șefii unităților, comisiile de soluționare a contestațiilor, comisia de jurisdicție a imputațiilor,

pronunțându-se asupra cauzelor, hotărâsc admiterea parțială sau totală, respingerea contestației, a plângerii sau a cererii de revizuire, după caz.

(2) Comisia de jurisdicție a imputațiilor, cu ocazia soluționării cauzelor, are dreptul să propună darea la scădere din evidența contabilă a pagubelor pentru care nu se stabilește răspunderea materială potrivit prezentei ordonanțe.

PARTEA 33¹: Instrucțiuni

Art. 123

Comisiile de soluționare a contestațiilor și comisia de jurisdicție a imputațiilor, analizând cauzele, pot hotărî admiterea totală sau parțială a contestației, plângerii și cererii, anulând ori modificând în mod corespunzător titlul executoriu, atunci când constată că:

- a)** nu sunt întrunite cumulativ elementele necesare pentru stabilirea răspunderii materiale;
- b)** răspunderea materială privește pagube rezultate din alte raporturi juridice decât cele la care se referă ordonanța;
- c)** în cauză s-a făcut o greșită aplicare a legii sau, între timp, a intervenit o cauză legală care impune admiterea plângerii.

Art. 124

Pagubele care depășesc cuantumul imputabil prevăzut de art. 13 alin. (1) din ordonanță, pierderile inerente procesului pregătirii de luptă, de producție, executării misiunilor sau desfășurării activităților gospodărești care se încadrează în limitele prevăzute de dispozițiile legale în vigoare, pagubele datorate unor cauze neprevăzute și care nu puteau fi înlăturate, cele datorate riscului normal al serviciului sau forței majore, indiferent de valoare, precum și cele produse de personalul M.A.I., dacă cheltuielile de cercetare, stabilire a răspunderii materiale și recuperare depășesc cuantumul lor, se scad din evidență, conform competențelor stabilite în prezentele instrucțiuni.

PARTEA 34: Ordonanță

Art. 41

Persoanele citate ca urmare a executării unei căi de atac prevăzute de prezenta ordonanță au dreptul la restituirea cheltuielilor de cazare și transport pe care le-au suportat pentru deplasarea lor în fața comandantului sau șefului unității ori a comisiei competente, în cazul în care au fost exonerate total sau parțial de plata sumei imputate. Restituirea cheltuielilor se face de către unitatea din care face parte persoana respectivă, pe baza dispoziției date de comandantul sau șeful acesteia ori de comisia care a soluționat cauza.

PARTEA 34¹: Instrucțiuni

Art. 125

(1) Restituirea cheltuielilor de cazare și transport se face în condițiile stabilite de reglementările în vigoare aplicabile în M.A.I., numai dacă persoanele citate au fost exonerate, total sau parțial, de plata sumei imputate.

(2) Restituirea cheltuielilor de cazare și transport se face de către unitatea unde este sau a fost încadrat personalul M.A.I., pe baza comunicării organelor competente ce au hotărât exonerarea, totală sau parțială, a răspunderii materiale.

(3) Nu se restituie cheltuielile de cazare și transport în situațiile când citarea și soluționarea cauzei s-au realizat în aceeași localitate în care are domiciliul sau reședința cel citat.

PARTEA 35: Ordonanță

Art. 42

(1) Persoanele interesate care, din motive întemeiate, nu au făcut uz de căile de atac prevăzute la art. 30, 31 și 35 pot cere repunerea în termen în cel mult 15 zile de la încetarea cauzei care le-a împiedicat să uzeze de acele căi de atac.

(2) Cererea de repunere în termen se soluționează de comandantul sau șeful unității ori de comisia care nu a fost sesizată în termen.

PARTEA 35¹: Instrucțiuni

Art. 126

(1) Cererea de repunere în termen va fi sprijinită de actele doveditoare ale motivului invocat și va fi însoțită de contestație, plângere sau cererea de revizuire, după caz.

(2) În cazul în care comandantul/șeful unității, comisiile de soluționare a contestațiilor și comisia de jurisdicție a imputațiilor constată că motivele de împiedicare a folosirii unei căi de atac în termenul legal sunt întemeiate, admit cererea de repunere în termen prin ordin de zi pe unitate, iar comisiile, prin hotărâre motivată, procedând la soluționarea cauzei.

(3) Dacă motivele pentru care se solicită repunerea în termen nu sunt întemeiate, cererea se respinge prin rezoluție, respectiv hotărâre, rezultatul comunicându-se celui în cauză.

PARTEA 36: Ordonanță

CAPITOLUL V: Dispoziții speciale

Art. 44

Dacă paguba produsă de persoanele prevăzute la art. 7, 9 și 14 este urmarea unei infracțiuni, dosarul cercetării administrative se trimite parchetului militar competent pentru a lua măsurile legale.

PARTEA 36¹: Instrucțiuni

Art. 127

Dacă în cursul cercetării administrative organul de cercetare apreciază că faptele prin care s-au produs pagubele constituie infracțiune, procedează astfel:

- a)** ia declarații de la făptuitori și de la martorii care au fost de față la săvârșirea infracțiunii și ia măsuri de păstrare și conservare a oricăror documente sau materiale care confirmă infracțiunea;
- b)** îl informează permanent pe comandantul/șeful unității păgubite sau pe comandantul/șeful eșalonului de care aparține, când organul de cercetare nu este din cadrul unității păgubite;
- c)** sesizează de îndată, în scris, parchetul competent potrivit legii;
- d)** continuă cercetarea administrativă a pagubelor în termenul stabilit și întocmește procesul-verbal respectiv, la care va atașa toate documentele pe care se sprijină constatările și propunerile din procesul-verbal.

Art. 128

(1) Comandantul/Șeful competent, după primirea dosarului definitiv al cercetării în care faptele au fost apreciate ca având caracter infracțional, este obligat:

- a) să analizeze personal sau în colectiv temeinicia constatărilor și propunerilor;
 - b) să dispună înscrierea valorii pagubelor în evidența financiară a unității păgubite;
 - c) să trimită parchetului competent, potrivit legii, un exemplar din dosar;
 - d) să trimită Direcției generale juridice un exemplar din dosar numai dacă M.A.I. urmează a se constitui parte civilă.
- (2) Comandantul/Șeful care a sesizat parchetul competent potrivit legii este obligat să urmărească primirea ordonanței emise de parchet și desfășurarea procesului penal.

Art. 129

(1) Atunci când faptele cauzatoare ale pagubelor constituie infracțiuni, iar persoanele răspunzătoare, la data săvârșirii faptelor, nu aveau calitatea de personal al M.A.I., comandanții/șefii competenți dispun:

- a) trimiterea a câte unui exemplar din dosarul cercetării la parchetul competent potrivit legii și la Direcția generală juridică, în cazul prevăzut la art. 128 alin. (1) lit. d), în termen de 3 zile, pentru soluționare;
- b) înscrierea debitului în evidență și urmărirea rezolvării lui;
- c) urmărirea stadiului soluționării cauzei.

(2) Dacă fapta cauzatoare de pagube nu constituie infracțiune, iar persoanele răspunzătoare, la data săvârșirii faptelor, nu aveau calitatea de personal al M.A.I., comandanții/șefii trimit dosarul structurii juridice a unității pentru a promova acțiunea civilă în despăgubire.

PARTEA 37: Ordonanță

Art. 45

Când acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare sau deși a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată, iar parchetul militar a dispus clasarea cauzei, scoaterea de sub urmărirea sau încetarea urmăririi penale, actul de soluționare se comunică unității militare de la care s-a primit sesizarea, în vederea luării măsurilor ce se impun.

PARTEA 37¹: Instrucțiuni

Art. 130

În situațiile prevăzute la art. 45 din ordonanță, la primirea actului de soluționare de la parchetele de pe lângă tribunale, parchetele de pe lângă curțile de apel, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv parchetul militar competent, după caz, unitatea care a făcut sesizarea ia măsurile corespunzătoare pentru stabilirea răspunderii materiale, integral sau limitat, după caz, ori dă sau propune darea la scădere din evidență a pagubei, dacă sunt întrunite condițiile legale pentru aceasta.

Art. 131

(1) Sesizarea făcută de unitate parchetelor de pe lângă tribunale, parchetelor de pe lângă curțile de apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv parchetului militar competent, după caz, înăuntrul termenelor prevăzute de art. 23 din ordonanță suspendă prescripția acestui termen.

(2) Reluarea cursului prescripției începe de la data înregistrării la unitate a actului de soluționare ce se comunică unității de către parchetele de pe lângă tribunale, parchetele de pe lângă curțile de apel, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv parchetul militar competent, după caz. În aceste situații, cercetarea administrativă se continuă în vederea stabilirii răspunderii materiale.

Art. 132

Termenul în care trebuie încheiată cercetarea administrativă este cel prevăzut la art. 23 din ordonanță, în care se socotește și timpul scurs până la sesizarea parchetelor de pe lângă tribunale, parchetelor de pe lângă curțile de apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv parchetului militar competent, după caz. În cazul în care timpul rămas pentru efectuarea cercetării administrative socotit de la data înregistrării actului de soluționare este mai mic de o lună, cercetarea administrativă se va definitiva în maximum 30 de zile.

PARTEA 38: Ordonanță

Art. 47

Când militarii sunt trecuți în rezervă sau în retragere, când contractul militarilor angajați încetează ori când personalul civil nu mai este încadrat în unități militare, unitățile militare care au în evidență debite din imputații definitive, indiferent de valoarea lor, le transmit spre executare organelor financiare în raza cărora domiciliază debitorii. Confirmarea de către aceste organe a primirii titlului executoriu constituie actul pe baza căruia creanța se scade din evidența contabilă a unității care a transmis titlul executoriu.

PARTEA 38¹: Instrucțiuni

Art. 133

(1) Debitele stabilite prin titluri executorii rămase definitive, ce privesc persoane care nu mai au calitatea de personal al M.A.I., se transmit pentru înregistrare și urmărire organului de executare competent în a cărui rază teritorială își are domiciliul debitorul ori unde acesta este luat în evidență fiscală, indiferent de valoarea lor, și se scad din evidența unităților, pe baza confirmării primite. Transmiterea debitelor se face în termen de 3 zile de la data când persoana debitoare nu mai are calitatea de personal al M.A.I.

(2) Titlurile executorii se transmit printr-o adresă care trebuie să cuprindă:

- a) denumirea unității și localitatea;
 - b) temeiul legal al transmiterii titlului executoriu spre executare;
 - c) numele și prenumele debitorului, precum și prenumele tatălui și al mamei;
 - d) domiciliul debitorului și ocupația acestuia;
 - e) alte elemente de identificare a acestuia: locul și data nașterii, seria și numărul actului de identitate etc.;
 - f) natura debitului și suma de plată;
 - g) alte informații necesare încasării debitului prin executarea silită.
- (3) Adresa va avea anexată o fotocopie certificată a titlului executoriu definitiv.

Art. 134

(1) În cazul debitorilor solidari, debitul se comunică unui singur organ de executare, acela în a cărui rază teritorială își are domiciliul debitorul despre care există indicii că deține mai multe bunuri sau venituri urmăribile. În lipsa acestora, debitul se comunică organului de executare în a cărui rază teritorială domiciliază mai mulți debitori ori unde se apreciază că există mai multe posibilități de recuperare a pagubei.

(2) În cazul în care după transmiterea debitului valoarea acestuia a fost modificată ca urmare a soluționării unor cauze, unitățile iau măsuri pentru comunicarea către organele financiare executorie a sumei reale ce urmează a fi recuperată.

Art. 135

În cazul în care M.A.I. a fost obligat prin hotărâri la despăgubiri sub formă de plăți periodice către terțe persoane, pentru daune cauzate acestora de către personalul trecut în rezervă/retragere ori care a încetat raporturile de serviciu/contractuale cu M.A.I., debitele stabilite în sarcina persoanelor vinovate prin titluri executorii, ca urmare a efectuării plăților, se transmit semestrial spre executare organelor financiare pe a căror rază teritorială își au domiciliul debitorii în cauză. Transmiterea se face în prima lună a semestrului următor celui în care s-au efectuat plățile, de către structura care a achitat despăgubirile.

PARTEA 39: Ordonanță**CAPITOLUL VI: Dispoziții tranzitorii și finale****Art. 50**

Evaluarea pagubelor se face, potrivit dispozițiilor legale, la data constatării acestora.

PARTEA 39¹: Instrucțiuni**Art. 136**

La evaluarea pagubelor se va ține seama de următoarele elemente:

- a) cantitatea de bunuri exprimată în unitatea de măsură cu care acestea au fost înregistrate în evidență;
- b) costul de achiziție al bunurilor respective, costul reparațiilor sau recondiționării ori diferența de preț, după caz, la data constatării pagubei, care va cuprinde prețul de cumpărare practicat pe piață la care se adaugă taxele nerecuperabile, inclusiv taxa pe valoarea adăugată, cheltuielile de transport și cele ocazionate de punerea în stare de utilitate a bunului respectiv;
- c) gradul de uzură al bunurilor existent la momentul producerii pagubei, stabilit pe bază de probe legale;
- d) alte elemente ce se iau în calcul, potrivit dispozițiilor legale, astfel încât să se asigure acoperirea pagubei.

Art. 137

În cazul lipsurilor sau pierderilor de bunuri, evaluarea pagubelor produse prin fapte pentru care se stabilește răspunderea materială sau obligația de restituire se face la valoarea de înlocuire a bunului lipsă ori pierdut, valoare stabilită la data constatării pagubei, dar nu mai mică decât valoarea înregistrată în evidența contabilă.

Art. 138

În cazul primirii de bunuri care nu se datorau și care nu mai pot fi restituite în natură, evaluarea pagubelor produse prin fapte pentru care se stabilește răspunderea materială sau obligația de restituire se face la valoarea de înlocuire a bunului respectiv, stabilită la data constatării pagubei, dar nu mai mică decât valoarea înregistrată în evidența contabilă.

Art. 139

(1) În cazul lipsurilor de bunuri materiale, evaluarea pagubelor se face astfel:

- a) pentru bunurile cu specific militar se iau ca bază prețurile solicitate în scris sau publicate periodic de către structurile centrale cu atribuții de asigurare tehnico-materială. Comunicarea prețurilor se face în termen de 5 zile de la data înregistrării raportului unității interesate;
- b) pentru bunurile care se vând în comerț, evaluarea pagubelor se face pe baza prețurilor care se practică pe piață la data constatării acestora, preluate din ofertele de preț, cel puțin 3, luându-se în calcul prețul cel mai mic rezultat din analiza acestora, dar nu mai mic decât valoarea contabilă a bunurilor;
- c) în cazul bunurilor care nu pot fi cumpărate de pe piață, valoarea de înlocuire se stabilește de către organul de cercetare împreună cu o comisie formată din specialiști în domeniul respectiv, pe baza unei analize temeinice și documentate, astfel încât să fie asigurată acoperirea pagubelor.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) se face ținând seama de următoarele:

- a) pentru bunurile materiale realizate în cadrul unităților; evaluarea se face astfel încât să se recupereze toate cheltuielile efectuate cu materiile prime, materiale, combustibil etc., calculate conform prevederilor alin. (1) lit. b) și c), la care se adaugă cheltuielile de personal aferente;
- b) pentru bunurile materiale specific militare, precum armament, muniții, explozivi, mijloace de inițiere și darea focului, bunuri materiale din categoria tehnicii de luptă, piese de schimb din complete sau loturi, accesorii similare ș.a.m.d., aprovizionate cu mult timp în urmă și care se mai mențin în înzestrarea unităților; valoarea bunurilor se stabilește cu avizul organelor centrale de resort, prin comparare sau asocierea lor cu prețurile bunurilor aprovizionate în ultimul timp de M.A.I. Comunicarea prețurilor se face în cel mult 5 zile de la data înregistrării rapoartelor unităților interesate;
- c) pentru obiectele de muzeu, lucrările de artă plastică, cărțile și publicațiile din fondul bibliotecilor, cărora nu li se poate determina prețul, în raport cu bunurile din unitățile comerciale, valoarea de înlocuire se stabilește cu avizul structurii de specialitate din M.A.I., care va ține seama de condițiile în care s-au achiziționat - valoarea de estimare actualizată în inventar -, valoarea istorică, documentară sau artistică, de alte elemente necesare pentru o corectă evaluare și de metodologia care se aplică pentru aceste situații pe plan național;
- d) în cazul în care, în vederea evaluării pagubei, este necesară o expertiză, aceasta se va efectua prin grija organului central cu atribuții de asigurare tehnico-materială, reparație și întreținere, de către persoane de specialitate, aplicându-se corespunzător dispozițiile legale privind expertizele. În acest scop se va folosi cu prioritate personal M.A.I. care are calitatea de expert. Comunicarea către unități a prețurilor stabilite ca urmare a expertizelor se face în cel mult 5 zile de la data înregistrării raportului de expertiză;
- e) bunurile reprezentând producția neterminată, care fac obiectul pagubei, se evaluează pe baza tuturor cheltuielilor efectuate până la data constatării acesteia potrivit evidențelor: materii prime și materiale, manoperă etc. Valoarea materiilor prime și materialelor se calculează prin aplicarea prevederilor menționate la lit. a) și b), după caz;
- f) documentele militare de transport pierdute din neglijență înainte de a fi folosite, indiferent dacă au fost sau nu completate, se impută luându-se ca bază de calcul prețurile cu care se procură de M.A.I. la data constatării pagubelor;
- g) documentele de transport întrebuițate în mod ilegal se impută la valoarea costului real al călătoriei pe distanța pe care au fost folosite, după tarifele în vigoare practicate la data constatării pagubei. În cazul în care această valoare este mai mică decât prețul care ar fi plătit de către M.A.I. pentru procurarea documentelor de transport la data constatării pagubei, valoarea de imputare se stabilește ca bază de calcul acest preț;
- h) materialele și piesele de schimb recuperate sau rezultate din lucrări de reparații, declasări ori casări ale mijloacelor fixe și obiectele de inventar constatate lipsă se evaluează luând ca bază de calcul prețul cu care acestea se achiziționează de către operatorii economici de profil la data constatării pagubei;
- i) în cazul animalelor constatate lipsă, evaluarea se face pe baza greutateii în viu, conform datelor evidenței contabile și tehnic-operative și prețului practicat pe piață la data constatării pagubei, pe kilogram în viu, aferent speciei și categoriei

animalelor respective, astfel încât să asigure cel puțin acoperirea valorii de înregistrare din evidența contabilă. Când paguba a rezultat ca urmare a decesului animalelor sau tăierilor de necesitate, din valoarea evidențiată în contabilitate se deduce valoarea recuperărilor (piei, carne și organe comestibile etc.), calculată la prețul cu care acestea sunt valorificate;

j) în cazul culturilor de seră, solarii, de câmp sau al plantațiilor de orice fel distruse ori degradate, evaluarea se face pe baza cheltuielilor efective pentru refacerea sau reînființarea lor, care să acopere cel puțin valoarea cheltuielilor rezultate din evidențele unităților, aferentă culturilor sau plantațiilor respective;

k) mijloacele bănești, timbrele poștale sau fiscale și bonurile valorice constatate lipsă se evaluează la valoarea nominală;

l) materialele, alimentele, furajele, îngrășămintele, carburanții, lubrifiantii, piesele de schimb și altele asemenea care sunt consumate în plus față de normele de consum legale se evaluează pe baza valorii de înlocuire a acestora stabilite la data constatării pagubei.

Art. 140

În cazul degradărilor de bunuri, evaluarea pagubelor se face astfel:

a) dacă bunurile pot fi recuperate sau recondiționate pentru a fi repuse în stare de funcționare/utilizare, se iau în calcul cheltuielile efectuate în acest scop la operatori economici de profil. Pentru bunurile materiale cu specific militar a căror reparare sau recondiționare se execută în unitățile militare bugetare, evaluarea se face având în vedere cheltuielile efectuate cu:

(i) materiile prime, materialele, piesele de schimb folosite, în condițiile art. 139 alin. (1) lit. c);

(ii) manopera personalului care a participat la reparare/recondiționare; valoarea medie orară (om/oră) a manoperei pentru reparațiile/ recondiționările executate în unitățile militare bugetare se determină după formula:

$$M = S / (n \times t),$$

în care: $t = (Z.L. \times 8) / 12,$

M - valoarea medie orară a manoperei;

S - suma totală a soldelor/salariilor brute cuvenite personalului care participă la efectuarea reparației/ recondiționării, în luna constatării pagubei, inclusiv contribuțiile aferente acestora, ce cad conform legii în sarcina angajatorului;

n - numărul de persoane care participă la reparație/ recondiționare;

Z.L. - numărul zilelor lucrătoare dintr-un an calendaristic;

b) dacă bunurile degradate pot fi, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, valorificate ca atare, cu prețuri reduse, se va lua ca bază de calcul diferența dintre prețul bunului respectiv stabilit potrivit art. 139 alin. (1) lit. a) sau b), după caz, și prețul ce se va obține prin valorificare;

c) dacă prin reparare/recondiționare se obține un bun de calitate inferioară, la cheltuielile prevăzute la lit. a) se adaugă diferența de preț dintre prețul bunului respectiv stabilit potrivit art. 139 alin. (1) lit. a) sau b), după caz, și prețul bunului reparat sau recondiționat;

d) dacă bunurile degradate se utilizează ca materie primă pentru producerea altor bunuri, se va lua ca bază de calcul diferența de preț dintre prețul bunului stabilit potrivit art. 139 alin. (1) lit. a) sau b), după caz, și prețul materiei prime pe care a înlocuit-o;

e) dacă bunurile degradate au fost produse în unitatea păgubită și nu mai pot fi reparate, recondiționate sau valorificate, se va lua ca bază de calcul costul real potrivit evidențelor, iar în cazul în care au fost cumpărate, se iau în calcul toate cheltuielile făcute pentru procurarea bunurilor.

Art. 141

(1) În cazul mijloacelor fixe și al obiectelor de inventar distruse sau degradate și care nu mai pot fi reparate/recondiționate pentru a fi readuse în stare normală de funcționare, dar care pot fi valorificate ca atare, în condițiile legii, ori pot fi recuperate parțial ca piese de schimb sau componente, evaluarea pagubei se realizează utilizând aceleași relații de calcul prevăzute de reglementările interne în vigoare privind scoaterea din funcțiune, valorificarea și casarea bunurilor în unitățile M.A.I., pe baza cărora se stabilește prețul de vânzare, din care se scade valoarea obținută prin valorificarea ca atare sau, după caz, valoarea bunurilor recuperate, utilizabile ca piese de schimb, materiale sau deșeuri.

(2) Materialele sau componentele recuperate vor fi evaluate în vederea înregistrării în evidența contabilă a unității, comisia de evaluare ținând cont de starea tehnică și gradul de uzură a acestora, după caz.

Art. 142

În cazul mijloacelor fixe sau al obiectelor de inventar aflate în dotarea unităților M.A.I., dar care au fost folosite nelegal, la evaluarea pagubei se vor avea în vedere amortizarea/uzura aferentă perioadei de utilizare fără justificare legală și toate cheltuielile determinate de utilizarea bunurilor. Evaluarea pagubei se va efectua astfel:

a) valoarea pagubei produse ca urmare a utilizării nelegale sau în afara cadrului de reglementare internă a mijloacelor de transport din dotarea structurilor M.A.I. se calculează pe baza parcursului sau orelor de funcționare nelegală ori neregulamentară, a tarifelor pe kilometru sau oră de funcționare și/sau staționare a mijloacelor de transport auto/moto, conform reglementărilor în vigoare aplicabile în M.A.I., precum și a precizărilor corespunzătoare aferente costurilor suplimentare, după caz (salariu conducător auto, taxe suplimentare, amortizări etc.);

b) valoarea pagubei produse ca urmare a folosirii nelegale a celorlalte mijloace fixe și obiecte de inventar din dotarea unităților M.A.I. se va determina prin luarea în calcul a valorii de înlocuire a mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar la data constatării pagubei și a amortizării/uzurii corespunzătoare perioadei de utilizare nejustificată a bunului în cauză, cu următoarea formulă:

$$P = Pa \times Du / Dn,$$

unde:

P - valoarea pagubei;

Pa - prețul actual al bunului (valoarea de înlocuire) la data constatării pagubei;

Du - durata de utilizare nelegală (ore, zile, luni, ani);

Dn - durata normală de utilizare (ore, zile, luni, ani).

În cazul în care raportul $Du / Dn = 1$ sau $Du / Dn > 1$, valoarea pagubei $P = Pa$.

Determinarea gradului real de amortizare/uzură a mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar degradate/depreciate se face și se probează cu documente care atestă utilizarea, funcționarea sau exploatarea efectivă a acestora, precum: carnet de bord, cărți de exploatare, fișe ale utilajului etc.

Art. 143

Pentru bunurile de orice fel care nu se datorau și nu pot fi restituite în natură, evaluarea pagubelor se face aplicându-se în mod corespunzător prevederile art. 139.

Art. 144

(1) În cazul în care au fost prestate servicii la care personalul M.A.I. sau alte persoane fizice ori persoane juridice din afara unității nu erau îndreptățite, evaluarea pagubelor produse prin fapte pentru care se stabilește răspunderea materială se face prin obligarea acestora la plata contravalorii serviciilor respective, calculată în condițiile legii, la data constatării pagubelor.

(2) Sumele plătite în plus peste drepturile legal convenite conform actelor normative care le reglementează, precum solde/salarii de bază și alte drepturi salariale asimilate, drepturi de echipare și de hrănire, de delegare, detașare ș.a.m.d., se determină ca diferență între sumele efectiv achitate și cele convenite legal, corespunzător perioadelor la care se referă.

(3) Dobânzile, despăgubirile, penalizările, majorările și amenzile plătite de M.A.I. în favoarea altor unități, precum și plățile și cheltuielile efectuate fără bază legală, neeconomicoase sau inutile se evaluează la valoarea lor efectivă.

Art. 145

(1) Evaluarea pagubelor produse prin degradarea sau avarierea lucrărilor de construcții ori a reparațiilor se face pe baza cheltuielilor efective pentru refacerea lor, conform prevederilor art. 139.

(2) În situația în care există și pagube indirecte, precum pătrunderea apei și degradarea zugrăvelilor sau a lucrărilor de vopsitorie, deteriorarea circuitelor telefonice și electrice, afectarea lucrărilor de rezistență a construcțiilor, deteriorarea rețelelor de canalizare și alimentare cu apă, a instalațiilor termice ș.a.m.d., evaluarea pagubei totale se face prin adăugarea la cuantumul pagubei directe a sumei aferente pagubei indirecte, adică a costului efectiv al acestor lucrări.

Art. 146

În cazul pagubelor constatate în legătură cu bunurile de orice fel, precum mijloace fixe, obiecte de inventar, materiale ș.a.m.d., pentru care, conform prevederilor legale, nu se stabilește răspunderea materială, ci se scad din evidența contabilă pe baza aprobării celor în drept, evaluarea se face pe baza valorii de înregistrare în evidența contabilă.

Art. 147

În cazul în care nu este vinovată o anumită persoană de producerea pagubei respective și paguba trebuie suportată din cheltuielile instituției și recuperată eventual de la instituția de asigurare, în cazul în care bunul a fost asigurat, evaluarea pagubei în cauză se face la un preț care va fi egal cu cel înscris în evidența contabilă, dacă reparația s-a efectuat în regie proprie.

Art. 148

Comisia sau, după caz, persoana care efectuează cercetarea administrativă este obligată să stabilească valoarea reală a pagubelor, indicând în documentele de cercetare, în toate cazurile, dispoziția legală pe care se întemeiază evaluarea pagubelor și, pentru fiecare bun care face obiectul pagubei, baza legală a prețului luat în calcul.

Art. 149

După stabilirea pagubelor, comisia sau, după caz, persoana care efectuează cercetarea administrativă va anexa la procesul-verbal întocmit toate calculele efectuate, precum și documentele care fundamentează prețurile și tarifele legale folosite, gradul legal de uzură și altele asemenea.

Art. 150

Procedurile privind stabilirea răspunderii materiale inițiate înainte de data intrării în vigoare a prezentelor instrucțiuni se finalizează potrivit reglementărilor în vigoare la data inițierii acestora.

Art. 151

Anexele nr. 1-9 fac parte integrantă din prezentele instrucțiuni.

Art. 152

(1) Prezentele instrucțiuni intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare.

(2) La data intrării în vigoare a prezentelor instrucțiuni, Instrucțiunile nr. 830/1999 privind răspunderea materială a militarilor pentru pagubele produse Ministerului Afacerilor Interne* se abrogă.

* Instrucțiunile nr. 830/1999 privind răspunderea materială a militarilor pentru pagubele produse Ministerului Afacerilor Interne nu au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece aveau ca obiect reglementări din sectorul de apărare a țării și securitate națională.

Art. 153

Prezentele instrucțiuni se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul afacerilor interne,
Radu Stroe

ANEXA nr. 1: PROCES-VERBAL

(1) _

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

..... (unitatea)

Nr. din (numărul și data înregistrării la secretariatul unității)

Data

..... (hotărârea comandantului/șefului)

Semnătura,

.....

PROCES-VERBAL

încheiat la în ziua de

Subsemnatul (subsemnații),, (gradul, numele, prenumele și funcția), din cadrul (unitatea de care aparțin), în baza (ordin de zi pe unitate/dispoziție, ordin rezolutiv etc.) nr. din, am efectuat în perioada (ziua, luna, anul) - (ziua, luna, anul) (control, îndrumare, cercetare administrativă) asupra (compartimentul, gestiunea etc.) din cadrul (unitatea).

În urma (control, îndrumare, cercetare administrativă) efectuat(ă), am constatat următoarele:

.....

Prezentul proces-verbal, din care fac parte integrantă documentele și situațiile anexe, a fost întocmit în

exemplare cu următoarea destinație

Organe de cercetare administrativă

.....

(2) NOTĂ:

Constatările se înscriu în procesul-verbal în ordinea și potrivit regulilor de mai jos:

- a)** obiectul cercetării administrative;
- b)** valoarea pagubei constatate, operațiile, documentele, declarațiile și explicațiile din care rezultă aceasta;
- c)** împrejurările în care s-a produs paguba și cauzele care au determinat-o, precum și orice alte elemente necesare elucidării acestor împrejurări și cauze;
- d)** dispozițiile legale încălcate (se arată articolul, alineatul, numărul și data actului normativ);
- e)** numele și prenumele, prenumele tatălui și al mamei, data și locul nașterii, domiciliul, seria și numărul actului de identitate și organul care l-a emis - ale persoanelor cercetate pentru producerea pagubei;
- f)** eventualele obiecțiuni scrise ale persoanelor cercetate, precum și punctul de vedere al organului de cercetare administrativă, motivat pe texte legale, documente și date certe;
- g)** modul de recuperare a pagubei (angajament de plată în scris, angajament de plată în scris și concomitent depunerea sumei la casierie, decizie de imputare, comunicare ca parte civilă etc.);
- h)** propunerile comisiei de cercetare administrativă.

ANEXA nr. 2: DECIZIE DE IMPUTARE

(1)

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

.....

Operator de date cu caracter personal nr.

DECIZIE DE IMPUTARE

Nr.

Având în vedere Procesul-verbal nr. din, încheiat de (gradul, numele, prenumele și funcția) din cadrul (unitatea de care aparțin), cu ocazia (control, îndrumare, cercetare administrativă) efectuat(ă) în perioada - asupra (compartimentul, gestiunea etc.) din cadrul (unitatea), prin care se constată producerea unei pagube de lei, care constă în (se indică pe scurt în ce constă paguba), produsă în perioada

ÎN TEMEIUL:

Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999,

DISPUN:

- Art. 1

Imputarea sumei de (în cifre) lei, adică (în litere), în sarcina:

- a) (numele și prenumele), fiul lui (prenumele tatălui) și al (prenumele mamei), născut la data de în localitatea, județul/sectorul, domiciliat în localitatea, județul/sectorul, str. nr., posesor al CI/BI seria nr., eliberat(ă) de la data de, reprezentând

Răspunderea materială se stabilește în conformitate cu art. alin. din Ordonanța Guvernului nr. 121/1998, aprobată prin Legea nr. 25/1999;

- b) idem;

- c) idem;

etc.

- Art. 2

Darea la scădere a sumei de (în cifre) lei, adică (în litere), reprezentând (sumă ce depășește maximum imputabil, pierderi inerente în procesul pregătirii în luptă, executării misiunilor, desfășurării activităților gospodărești, riscul normal al serviciului, forță majoră etc.), în conformitate cu prevederile art. din Ordonanța Guvernului nr. 121/1998, aprobată prin Legea nr. 25/1999.

- Art. 3

Pentru suma de (în cifre) lei, adică (în litere), reprezentând (sumă ce depășește maximum imputabil, pierderi inerente în procesul pregătirii în luptă, executării misiunilor, desfășurării activităților gospodărești, riscul normal al serviciului, forță majoră etc.) dosarul de cercetare se va înainta, de îndată, la (eșalonul competent), cu propunerea de dare la scădere.

- Art. 4

Șeful (compartimentul) de la (unitatea) va lua măsuri de îndeplinire a procedurii de comunicare a prezentei decizii și de efectuare a reținerilor legale din salariul/solda celor obligați la plată.

- Art. 5

Cei obligați la plată au drept de contestare, în termen de cel mult 30 de zile de la data comunicării prezentei decizii de imputare, la comisia de soluționare a contestațiilor din cadrul

Data la în ziua de

Comandantul/Șeful unității,

L.S.

(semnătura)

Vizat pentru control financiar preventiv

propriu,

..... (semnătura)

Avizat pentru legalitate,

..... (semnătura)

Înregistrat în evidența contabilă la nr. crt. din registrul jurnal.

Contabil-șef,

.....

(2) NOTĂ:

Decizia de imputare va cuprinde, în mod obligatoriu, următoarele elemente:

- a)** unitatea al cărei comandant (șef) a emis-o (indicativul unității);
- b)** numărul de înregistrare din registrul de intrare-ieșire al unității;
- c)** indicarea actului și a organului care a constatat paguba, valoarea ei, precum și în ce constă aceasta;
- d)** data producerii pagubei;
- e)** numele de familie, prenumele, funcția, datele de identitate ale persoanelor răspunzătoare material, domiciliul lor, suma ce se impută fiecăruia în parte, motivându-se temeiurile de drept și de fapt care au angajat răspunderea

materială;

f) suma ce se dă la scădere (dacă este cazul), motivul și temeiul legal sau ordinul de a se înainta dosarul eșalonului competent cu propunerea de dare la scădere;

g) organul însărcinat cu comunicarea deciziei de imputare și punerea ei în executare;

h) comisia competentă să soluționeze contestația și termenul în care poate fi contestată decizia de imputare;

i) funcția, gradul, numele de familie și prenumele, precum și semnătura comandantului (șefului) competent a emite decizia de imputare (se aplică sigiliul cu indicativ al unității emitente);

j) localitatea și data certă a emiterii deciziei de imputare.

ANEXA nr. 3: DOVADĂ

Operator de date cu caracter personal nr.

DOVADĂ

Subsemnatul, (gradul, numele și prenumele), fiul lui (prenumele tatălui) și al (prenumele mamei), născut la data de în localitatea, județul/sectorul, domiciliat în localitatea, județul/sectorul, str. nr., posesor al BI/CI seria nr., eliberat(ă) de la data de, confirm prin prezenta că am primit un exemplar de pe decizia de imputare nr. din, emisă de

.....

(semnătura)

Data

Prezenta dovadă s-a dat și semnat în fața noastră.

L.S.

(semnătura)

ANEXA nr. 4: PROCES-VERBAL

PROCES-VERBAL

Astăzi

Subsemnatul, (gradul, numele, prenumele și funcția), din cadrul (unitatea), având de înmânat extrasul de pe Decizia de imputare nr. din, emisă de, am constatat următoarele: identificat prin datele de identificare înscrise în dovada de luare la cunoștință anexată (gradul, numele și prenumele responsabilului materialmente).

Refuză să semneze de luare la cunoștință/Nu a fost găsit la domiciliul indicat.

Drept care s-a încheiat prezentul proces-verbal în două exemplare, din care unicatul s-a predat celui în cauză (sau a fost trimis prin scrisoare recomandată, prin poștă, conform confirmării de primire anexate), iar duplicatul se atașează la dosarul de cercetare administrativă.

Martori

1)

2)

ANEXA nr. 5: DOVADĂ de confirmare a înregistrării în evidență a debitorilor

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOVADĂ de confirmare a înregistrării în evidență a debitorilor

Seria nr.

A	Actul confirmat	Denumirea	Numărul	Data
B	Unitatea emitentă			
C	Înregistrat în evidența contabilă la nr. crt. din registru-jurnal			Alte mențiuni
D	Valoarea totală a debitului înregistrat			

E Persoanele răspunzătoare material		
	Gradul, numele și prenumele	Suma (în cifre și în litere)
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		

Comandantul/Șeful unității,

L.S.

.....

Șeful compartimentului financiar,

.....

ANEXA nr. 6: ANGAJAMENT DE PLATĂ

Unitatea

nr. din

Operator de date cu caracter personal nr.

Data

Dat în fața noastră.

L.S.

(semnătura)

ANGAJAMENT DE PLATĂ

Subsemnatul, (gradul, numele de familie și prenumele), fiul lui (prenumele tatălui) și al (prenumele mamei), născut la data de în localitatea, județul/sectorul, domiciliat în localitatea, județul/sectorul, str. nr., posesor al BI/CI seria nr., eliberat(ă) de la data de, recunosc că dătez (unitatea și localitatea) suma de (în cifre) lei, adică (în litere), reprezentând, conform (proces-verbal, notă de constatare etc.) nr. din, pe care mă oblig să o plătesc în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999.

.....

(semnătura)

Data

Înregistrat în evidența contabilă la nr. crt. din registrul-jurnal.

Șeful compartimentului financiar,

L.S.

(semnătura)

ANEXA nr. 7: HOTĂRÂRE

Comisia de soluționare a contestațiilor

Unitatea

Nr. (numărul și data înregistrării la secretariatul unității) din

HOTĂRÂREA

Nr. din

Comisia de soluționare a contestațiilor, formată din (gradul, numele, prenumele și funcția în cadrul comisiei), numiți prin Ordinul de zi pe unitate nr. din, luând în dezbatere contestația introdusă de (gradul, numele și prenumele, funcția, locul de muncă și domiciliul contestatarului), având ca obiect (obiectul contestației și motivele de care contestatarul se prevalează în conținutul ei), a ajuns la următoarele concluzii (pentru fiecare motiv al contestatarului se trece motivarea de drept și de fapt care a format convingerea comisiei, precum și cea pentru care s-au înlăturat motivele contestatarilor).

Având în vedere prevederile art. din Ordonanța Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999,

HOTĂRĂȘTE:

1.....

2.Cu drept de plângere la comisia de jurisdicție a imputațiilor, constituită pe lângă Ministerul Afacerilor Interne, în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii.

Pronunțarea s-a făcut în ședință.

Președinte,

.....

Secretar,

.....

Membri

.....

.....

ANEXA nr. 8: DOVADĂ

Operator de date cu caracter personal nr.

DOVADĂ

Subsemnatul, (gradul, numele și prenumele), din cadrul, domiciliat în localitatea, județul/sectorul, str. nr., posesor al BI/CI seria nr., eliberat(ă) de la data de, confirm prin prezenta că am primit un exemplar al Hotărârii nr. din a Comisiei pentru soluționarea contestațiilor din cadrul și că am luat act de această hotărâre.

.....

(semnătura)

Data

Înregistrat la secretariatul unității sub nr. din

L.S.

(semnătura)

ANEXA nr. 9:

(1) _

- față -

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Comisia de

Operator de date cu caracter personal nr.

CITAȚIE

Nr. din

Domnul(a)

În baza dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 121/1998 privind răspunderea materială a militarilor, aprobată prin Legea nr. 25/1999, sunteți chemat la această comisie care are sediul în localitatea, str. nr., în ziua de, la ora, în calitate de, pentru

În caz de neprezentare, cauza se va soluționa în lipsă potrivit dispozițiilor procedurale în vigoare.

Conform prevederilor art. din Ordonanța Guvernului nr. 121/1998, aprobată prin Legea nr. 25/1999, restituirea cheltuielilor de cazare și transport vi se va face în cazul în care veți fi exonerat în total sau în parte de plata sumei imputate.

Președinte,

.....

Secretar,

.....

Dosar nr.

(2) _

- verso -

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Comisia de

Operator de date cu caracter personal nr.

DOVADĂ

Subsemnatul,, în calitate de, confirm prin prezenta primirea Citației nr. din, prin care sunt chemat în fața Comisiei de, la data de, ora

.....

(semnătura)

Certific autenticitatea semnăturii.

.....

L.S.

Data

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 469 din data de 29 iulie 2013